Pályázat
a Herman Ottó Gimnázium intézményvezetői munkakörének betöltésére



Pályázati adatbázisban szereplő azonosító szám: 5037-4/2013/KIK/048
Pályázó: Madarász Péter

2013. május

Tartalom

1. Bevezetés – Hogyan tovább? ... 3
2. Helyzetelemzés ... 5
2.1. Kikért? – A tanulóink ... 5
2.1.1. Beiskolázási adatok: ... 6
2.1.2. Országos kompetenciamérés eredményei ... 6
2.1.3. Érettségi eredmények ... 8
2.1.4. Nyelvvizsga eredmények ... 10
2.1.5. Országos tanulmányi versenyeredmények ... 10
2.1.6. Felsőoktatási felvételi eredmények ... 12
2.1.7. Diákönkormányzat ... 13
2.1.8. Az árnyoldalak ... 13
2.2. Kivel? – A személyi feltételeink ... 13
2.3. Mit? - A programunk ... 16
2.3.1. Képzési szerkezetünk ... 16
2.3.2. Oktatási programunk ... 17
2.3.3. Nevelési programunk ... 19
2.3.4. Pályázati programjaink ... 20
2.3.5. Levelező tagozat ... 21
2.4. Hogyan? – Elégedettségi mutatóink, minőségfejlesztés ... 22
2.4.1. Igény- és elégedettségmérések ... 22
2.4.2. Pedagógus teljesítményértékelés ... 23
2.5. Hol? – A tárgyi feltételeink ... 25
3. Vezetői program ... 28
3.1. Vezetői hitvallás, alapelvek ... 28
3.1.1. Jogszerűség ... 28
3.1.2. Szakszerűség ... 28
3.1.3. Kapcsolattartás/kommunikáció ... 29
3.1.4. Motiváció ... 29
3.1.5. Empátia ... 30
3.2. Az intézmény működési modelljével, szervezeti felépítésével és a munkamegosztással kapcsolatos célok ... 30
3.3. Képzési szerkezettel kapcsolatos fejlesztési terv ... 32
3.4. Oktatási-nevelési folyamattal kapcsolatos feladatok ... 34

3.4.1. Oktatással, helyi tantervekkel kapcsolatos feladatok, fejlesztendő területek 34
3.4.2. Munkaközösségek feladatai és tervei 35
3.4.3. Az iskolai könyvtár szerepe az oktatási-nevelési folyamatban 42
3.4.4. Neveléssel kapcsolatos célok, fejlesztendő területek 43
3.4.5. A tehetséggondozás területén tervezett fejlesztési feladatok 46
3.4.6. Tanulási nehézséggel küzdő, és sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok .. 47
3.5. Kommunikációval/kapcsolattartással kapcsolatos célok 48
3.5.1. Nevelőtestülettel 48
3.5.2. Szülőkkel 48
3.5.3. Diákokkal 48
3.5.4. Nyilvánossággal 49
3.5.5. Hermanosok Közössége 49
3.6. Intézményi ellenőrzéssel kapcsolatos tervek 50
3.7. Gazdálkodással kapcsolatos célok és feladatok 51
3.7.1. A minőségi munka elismerése 51
3.7.2. Tárgyi erőforrással kapcsolatos teendők 52
3.7.3. Az iskolát támogató alapítványok 52
3.8. Informatikai fejlesztéssel kapcsolatos tervek 53
4. Összegzés 55
5. Mellékletek 56

1. Bevezetés – Hogyan tovább?

„Ha valakinek sokat adtak, sokat követelnek tőle;
és akire sokat bíztak, többet kívánnak tőle.”
Lukács evangéliuma 12.48

---

10 évvel ezelőtt, amikor a Herman Ottó Gimnázium nevelőtestületének tagja lettem, tisztában voltam azzal, hogy a kiváló diákok, akik rám bízattak, többletfelelősséget követelnek tőlem, más a szint. 5 évvel később az igazgatóhelyettesi feladatokkal együtt azt is vállaltam, hogy még magasabb elvárásokat támasszanak velem szemben, mert „akire sokat bíztak, többet kívánnak tőle.” A sikeres elődök által felépített Herman csapata élén álló vezetőnek - bárki legyen is az - őszinte alázattal vezérelvének kell tekintenie a fenti gondolatot. Pályázóként először nekem kell azonosulni ezzel, de fontosnak tartom, hogy tudatosuljon ez az oktatási-nevelési folyamat minden más résztvevőjében is. Mivel sokat kaptunk, ezért többet kívánnak tőlünk. Igaz kell, hogy legyen ez a nevelőtestület minden egyes tagjára, hiszen egy országosan elismert iskolában dolgozunk, a környék legtehetségesebb tanulói vannak ránk bízva. Nem tehetjük meg, hogy nem törekszünk a kiválóságra, és nem a tőlünk elvárható legmagasabb szintre tesszük a mércét. És természetesen ugyanúgy igaznak tartom ezt az alapelvet iskolánk diákjaira is, mert a tehetséggel felelősség is jár. Úgy gondolom, hogy ez az alapelv segítette iskolánkat erre a szintre, ahol ezt még inkább tudatosítanunk kell az előttünk álló feladatok tervezésekor.

Az elmúlt 15 év a Herman Ottó Gimnázium felemelkedését jelentette, éppen ezért méltatlan és felelőtlen hozzáállás lenne, ha nem ugyanazon a csapáson keresnénk a továbbvezető utat, amelyet a korábbi vezetők és a kiváló nevelőtestület áldozatos munkával kiépített. Ugyanakkor meggyőződésem, hogy felelőtlenség lenne az is, ha ugyanazokkal a célkitűzésekkel indulnánk tovább, mint 15-20 évvel ezelőtt, mert a változó világ rengeteg apró ponton változtatta meg a közeget, melyben az iskola létezik, így ezekhez az új paraméterekhez szükségképpen igazodnunk kell. Ennek hiányában a felemelkedés könnyen negatív tendenciába fordulhat. Fontosnak tartom egyrészt, hogy adottságainkhoz, eredményeinkhez igazított szintre helyezzük a mércét, hogy a fejlődés és az eredményesség útján maradjunk. Másrészt, a társadalmi és oktatáspolitikai környezet változásai korábbi terveink újragondolását, módosítását követelik meg. A vezetői program éppen ezért

tartalmaz új célokat, új módszereket, de szellemében a múltban vetett alapra építkezik, és támaszkodik az eddig elért eredményekre.

A vezetői programom bemutatása során először ezt az alapot, a továbblépés kiindulópontját mutatom be, majd a második részében az elkövetkezendő öt év célkitűzéseit és az odavezető út feladatait.

2. Helyzetelemzés

„Légy büszke arra, ami voltál…”

(Herman Ottó)

Az iskola bemutatása során az alábbi öt területre koncentrálok:

- Kikért? – A tanulóink
- Kikkel?- A nevelőtestület
- Mit? – A programunk
- Hogyan?- Elégedettségi mutatók
- Hol?- Tárgyi feltételek

2.1. Kikért? – A tanulóink

Jelenleg 854 nappali tagozatos tanulója van az iskolának. A diákok főként miskolciak, de egyre több vidéki tanulónk is van, sőt néhányan Kárpátaljáról, Szlovákiából és Erdélyből is jönnek. A bejáró tanulók aránya kisgimnazistáknál 19 %, a nagygimnazistáknál 27 %. Kollégiumban a diákok 5 %-a lakik, albérletben 3 tanuló él.

A nemek aránya évről évre kiegyenlítettebb iskolánkban: a diákjaink 57 %-a lány, 43 %-a fiú, a kisgimnazistáknál 54 % fiú, 46 % lány.

Az iskolánkra korábban jellemző homogén szociokulturális háttér napjainkban kezd eltolódni, a nagyon jómódú, maximálisan támogató, gyermekeiért minden áldozatot (anyagi értelemben is) meghozni képes, és a súlyos anyagi, egzisztenciális gondokkal küzdő családok két pólusa felé. Iskolánk tanulóinak közel negyede nagyon jó anyagi körülmények között nevelkedik. Hátrányos helyzetű 4% és 1 fő halmozottan hátrányos helyzetű.

A diákjaink szülei iskolázott emberek, többnyire legalább az egyik szülő felsőfokú végzettségű, de nem ritka, hogy mindkét szülő diplomás.

Összességében elmondhatjuk, hogy az iskolánkba jelentkező tanulók nagy része szociokulturális szempontból kedvező környezetből származik.

2.1.1. Beiskolázási adatok:

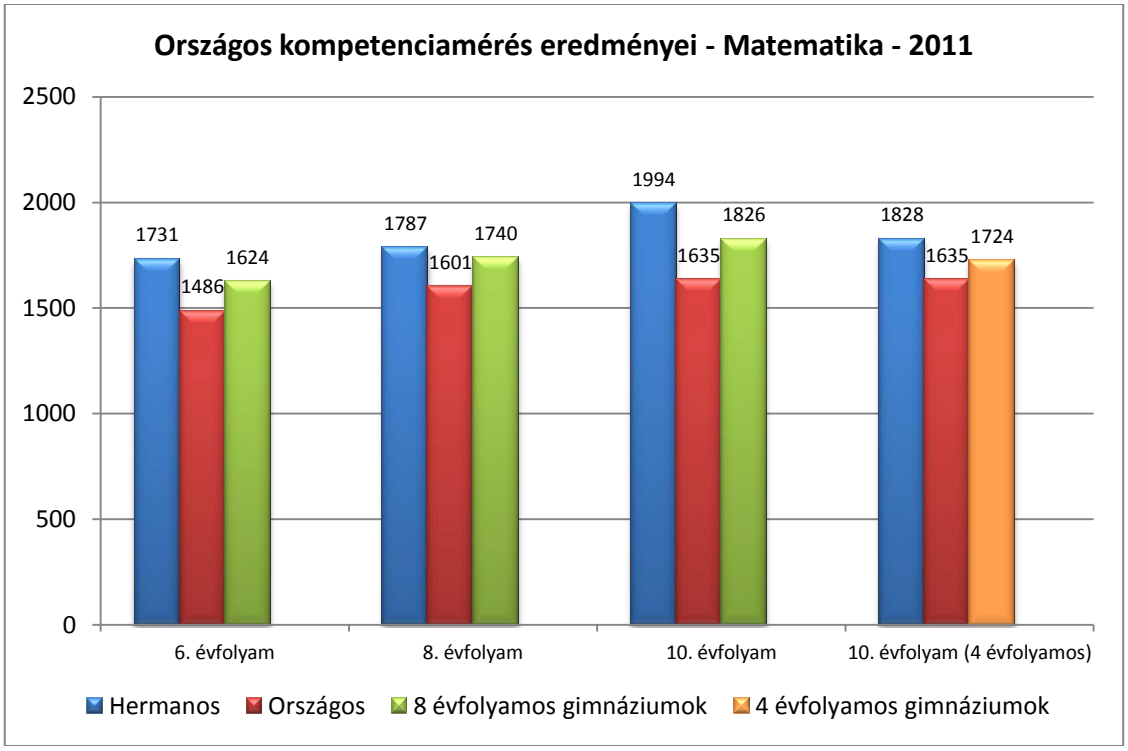
Az alábbi táblázat az elmúlt 5 év jelentkezőinek számát mutatja képzési formákra lebontva:

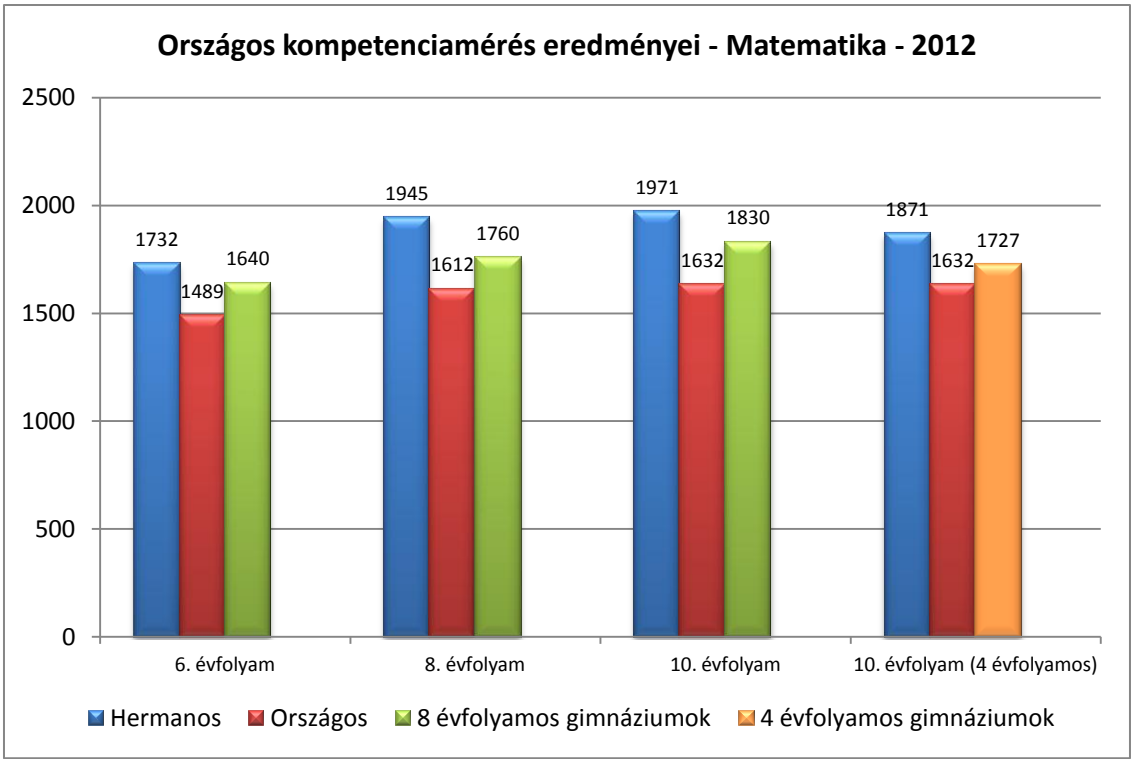
	Német tagozat	Biológia tagozat	Matematika tagozat	Angol kéttan	Spanyol kéttan	Nyek	∑	8 évfolyamos képzés
2009	57	90	82	64	93	78	464	135
2010	43	82	90	102	118	137	572	107
2011	51	84	102	101	91	137	566	111
2012	32	76	73	94	61	106	442	121
2013	45	82	73	83	78	101	462	128

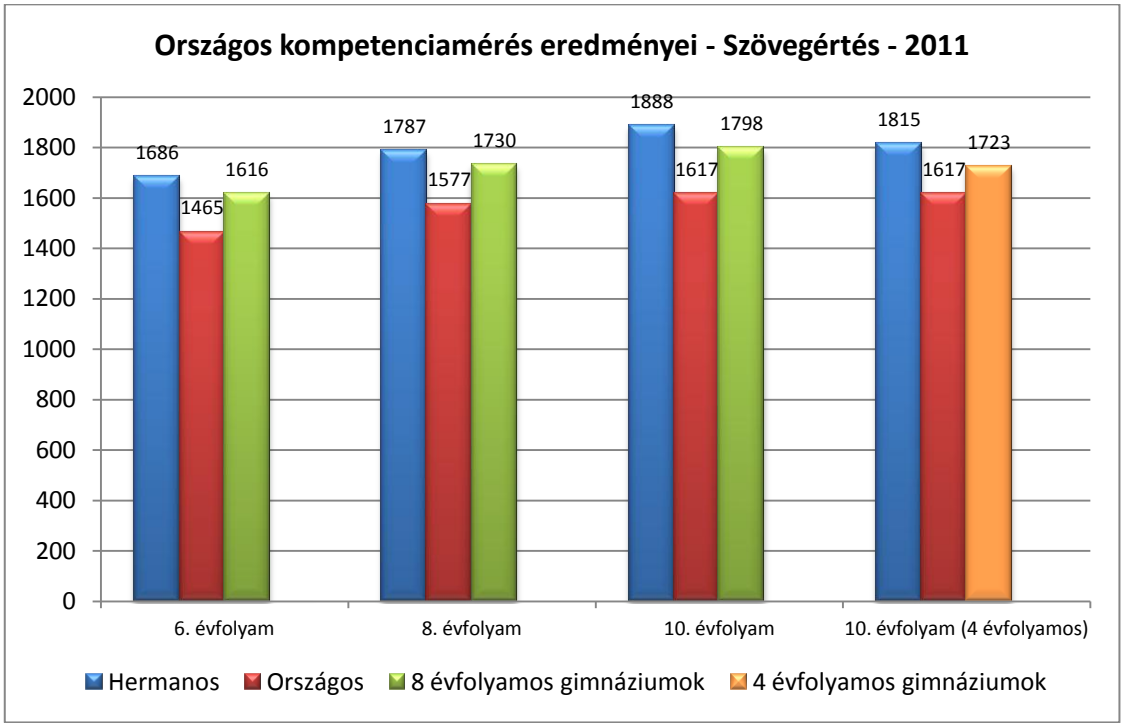
Látható, hogy évről évre töretlen az érdeklődés minden képzési formánk iránt. A nagy túljelentkezés miatt elmondható, hogy a jóképességű tanulók kerülnek be osztályainkba. Különösen igaz ez a korai szelekcióval felvett nyolc évfolyamos képzésben résztvevő gyermekekre.

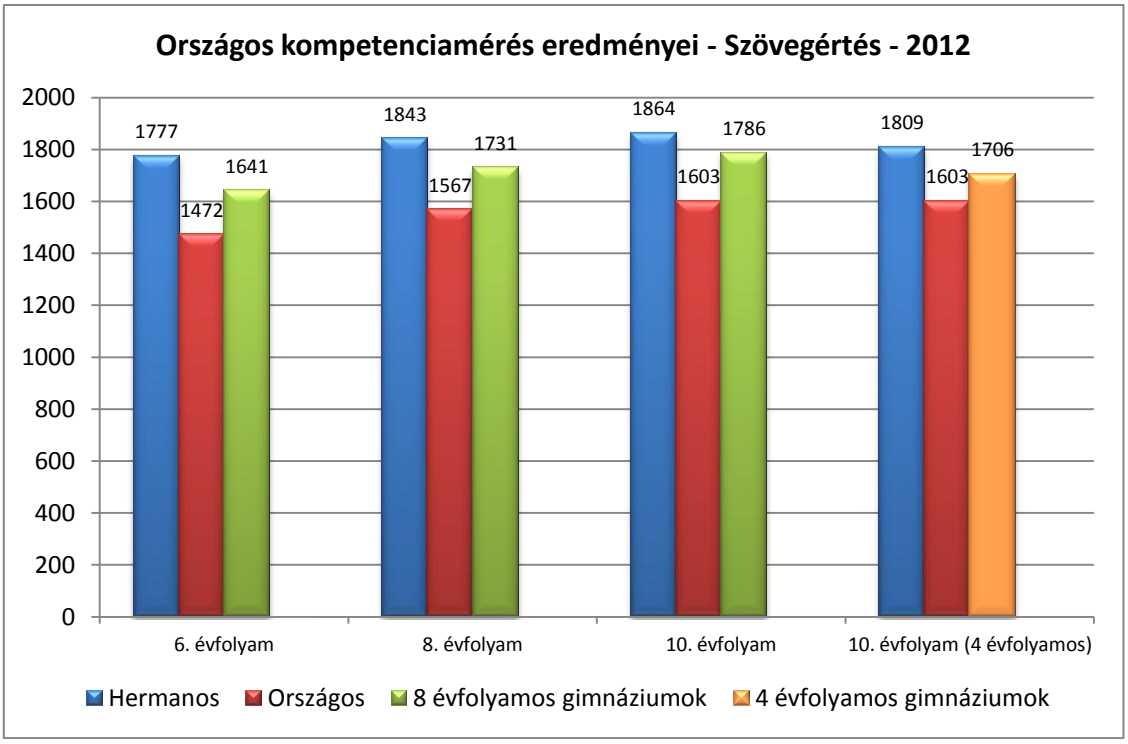
2.1.2. Országos kompetenciamérés eredményei

A kompetenciaméréseken tanulóink jóval az országos átlag felett teljesítenek mindkét területen. A nyolcadik és tizedik évfolyamon a saját és az országos átlageredmények közötti különbségek arra utalnak, hogy az iskola lehetőséget nyújt a fejlődésre az egyébként is jóképességű és jó családi háttérrel rendelkező diákoknak is.



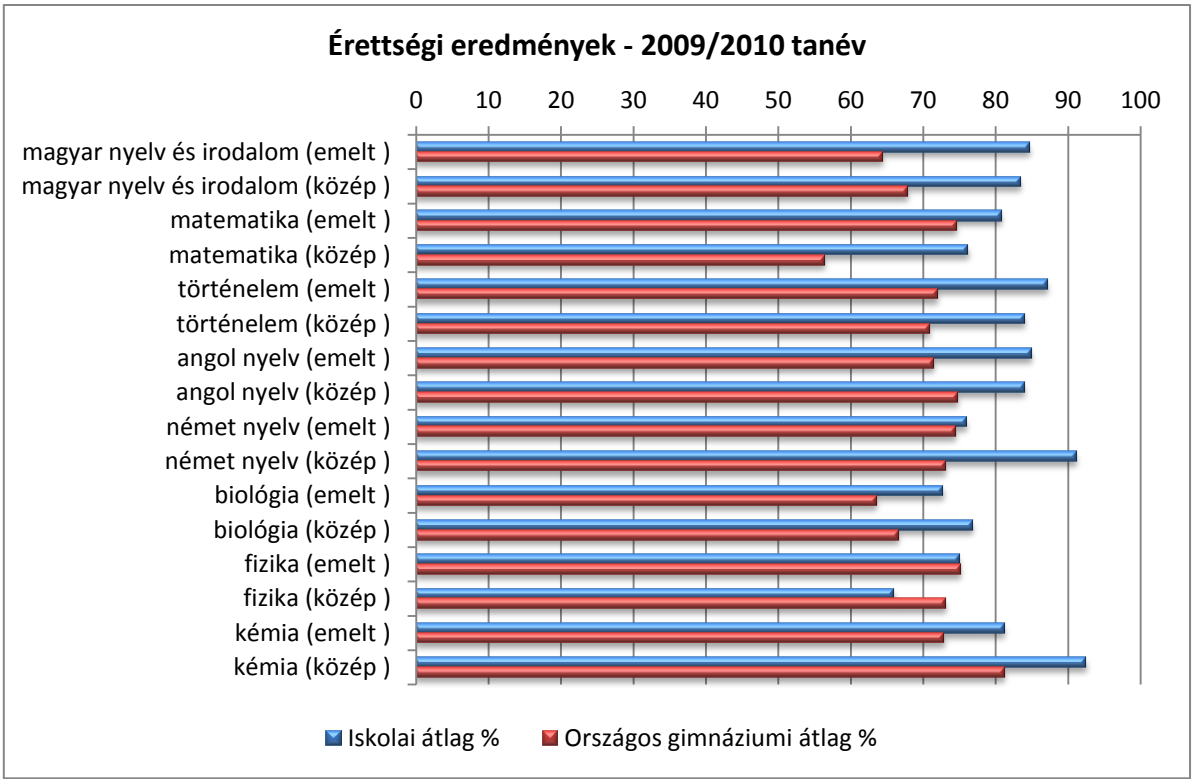

Országos kompetenciamérés eredményei - Matematika - 2012
2500
2000
1500
1000
500
0
1732
1489
1640
1945
1612
1760
1971
1632
1830
1871
1632
1727
6. évfolyam
8. évfolyam
10. évfolyam
10. évfolyam (4 évfolyamos)
Hermanos
Országos
8 évfolyamos gimnáziumok
4 évfolyamos gimnáziumok

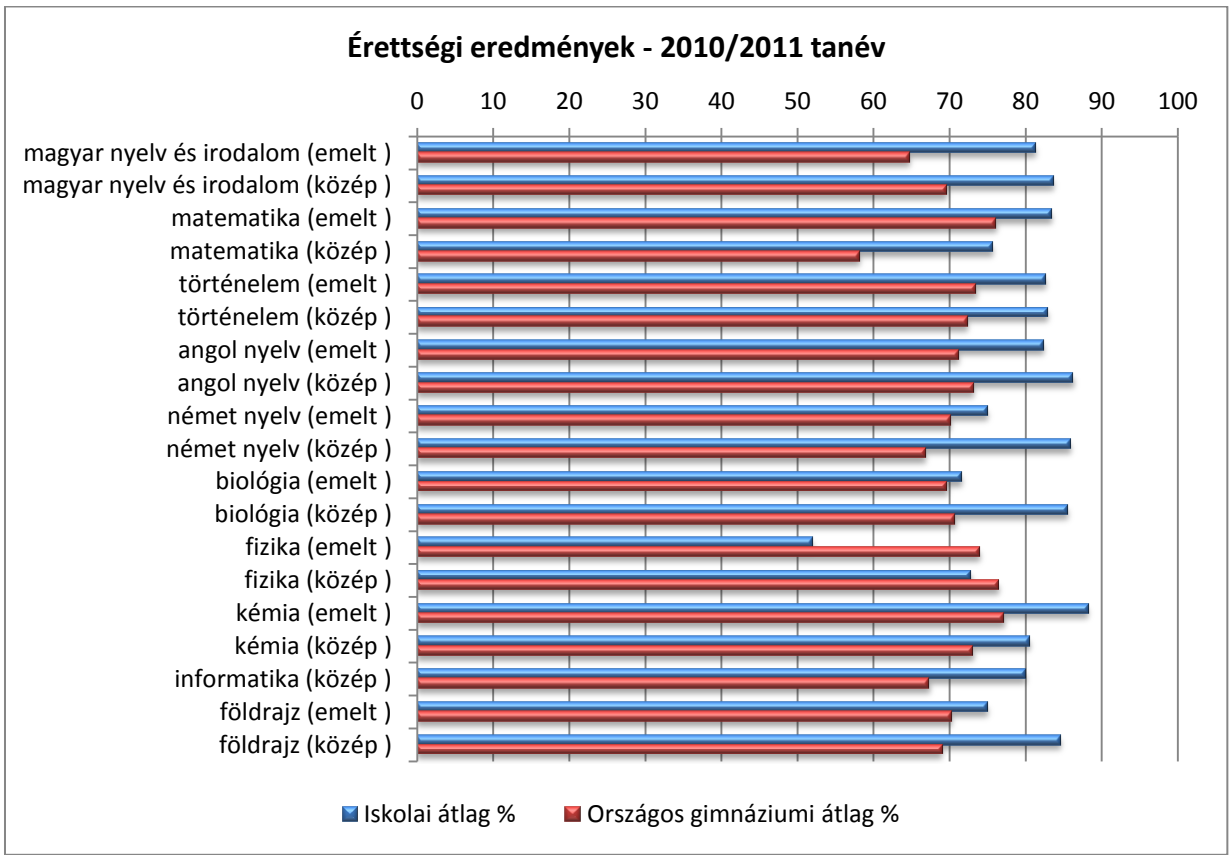

Országos kompetenciamérés eredményei - Szövegértés - 2011
2000
1800
1600
1400
1200
1000
800
600
400
200
0
1686
1465
1616
1787
1577
1730
1888
1617
1798
1815
1617
1723
6. évfolyam
8. évfolyam
10. évfolyam
10. évfolyam (4 évfolyamos)
Hermanos
Országos
8 évfolyamos gimnáziumok
4 évfolyamos gimnáziumok

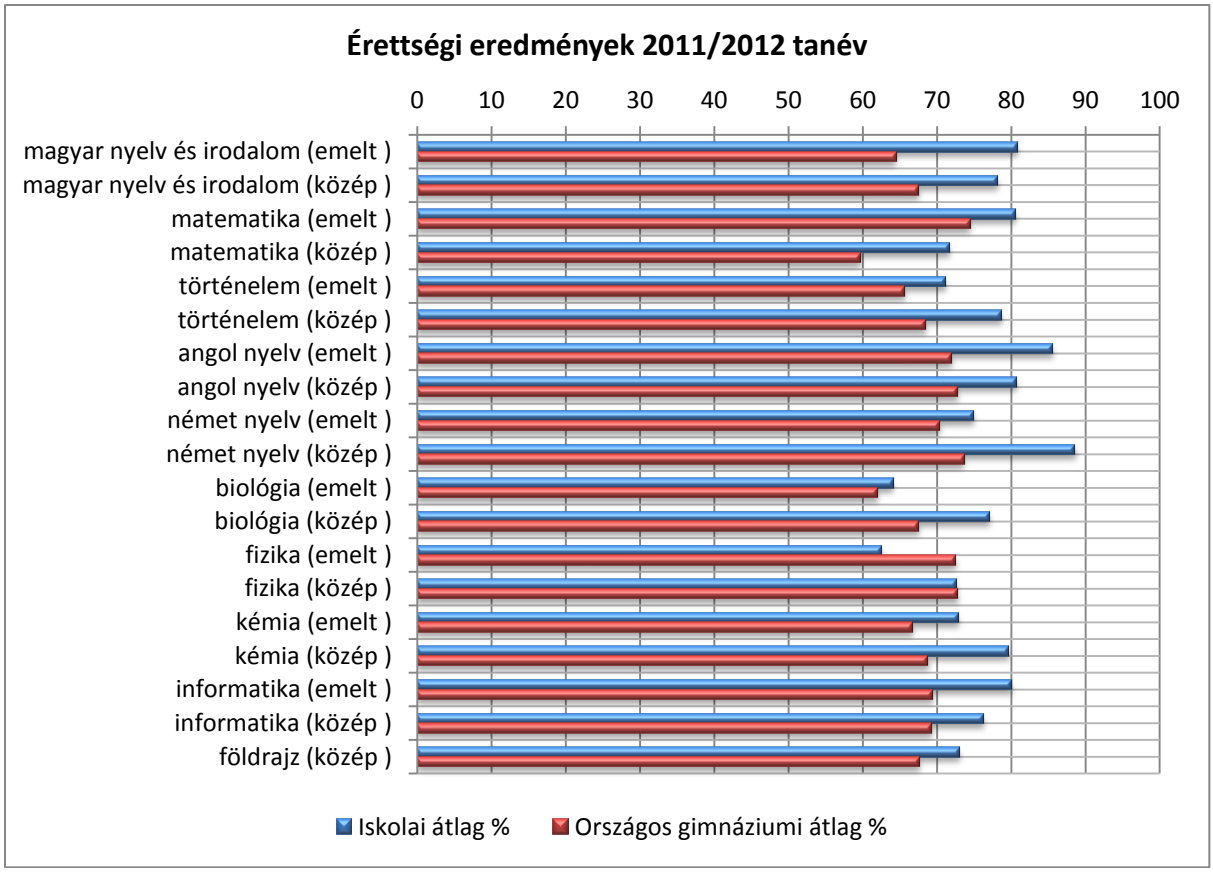


2.1.3. Érettségi eredmények

Az országos átlagot messze meghaladják tanulóink közép és emelt szintű érettségi vizsgáinak eredményei. Figyelemre méltó, hogy kiugróan magas az emelt szinten érettségizők száma, és évről évre egyre többen választják több tantárgyból is az emelt szintű megmérettetést. A 2011/12-es tanév érettségi statisztikája szerint a 169 rendes érettségi vizsgára jelentkező diákból 136 tanuló választott emelt szintet legalább egy tárgyból. Közülük 43 fő két tárgyból és két fő három tantárgyból is az emelt szintű megmérettetést választotta.


Érettségi eredmények - 2009/2010 tanév
0
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100
magyar nyelv és irodalom (emelt)
magyar nyelv és irodalom (közép)
matematika (emelt)
matematika (közép)
történelem (emelt)
történelem (közép)
angol nyelv (emelt)
angol nyelv (közép)
német nyelv (emelt)
német nyelv (közép)
biológia (emelt)
biológia (közép)
fizika (emelt)
fizika (közép)
kémia (emelt)
kémia (közép)
Iskolai átlag %
Országos gimnáziumi átlag %


Érettségi eredmények - 2010/2011 tanév
0
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100
magyar nyelv és irodalom (emelt)
magyar nyelv és irodalom (közép)
matematika (emelt)
matematika (közép)
történelem (emelt)
történelem (közép)
angol nyelv (emelt)
angol nyelv (közép)
német nyelv (emelt)
német nyelv (közép)
biológia (emelt)
biológia (közép)
fizika (emelt)
fizika (közép)
kémia (emelt)
kémia (közép)
informatika (közép)
földrajz (emelt)
földrajz (közép)
Iskolai átlag %
Országos gimnáziumi átlag %



2.1.4. Nyelvvizsga eredmények

Tanulóink nagyon magas számban rendelkeznek nyelvvizsgával. A középfokú nyelvvizsgák száma 90% felett van, de sokaknak felsőfokú nyelvtudást igazoló bizonyítványa is van, illetve többen két nyelvből is vizsgát tesznek. A köznevelés című folyóirat nyelvvizsgára vonatkozó statisztikája szerint a város iskolái közül gimnáziumunkban a legmagasabb a nyelvvizsgások aránya.

2.1.5. Országos tanulmányi versenyeredmények

Tanulóink kiváló eredményeket érnek el az országos tanulmányi versenyeken. Figyelemre méltó, hogy az Oktatási Hivatal által megjelentetett statisztika alapján Miskolc város gimnáziumai közül összesítve az idei tanévben a Hermanból jutott a legtöbb diák az OKTV második illetve harmadik fordulójába.

Az alábbi két táblázat az elmúlt öt tanév hermanos eredményeit tartalmazza. Az elsőben az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny döntős helyezettei találhatók tantárgyankénti lebontásban, a második táblázatban pedig további rangos országos versenyeredményeket gyűjtöttünk össze.

Az elmúlt öt tanév Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen elért eredményeink

Tantágy	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
angol nyelv I.kat.			39.	14., 15.	
angol nyelv II. kat.	6., 9., 23.	27.			
biológia	7.				
filozófia		25.	27.		6.
fizika I.kat.	2., 15.		3.	2., 11.	17.
fizika II.kat.		5.			
földrajz		11., 36.			23.
francia nyelv I.kat.		27.	14.	2.	5.
informatika I.kat.			22.	6.	
kémia I.kat.				14.	9.
magyar irodalom	8.				
matematika II.kat.	25.			12., 43., 45.	4., 6.
mozgókép és média			5.		
művészettörténet	5.				
német nyelv I.kat.					12.
rajz és viz. kultúra			24.	24., 29.	19., 26.
spanyol nyelv I.kat.	12.	4.		20.	
spanyol nyelv II.kat.	12., 14.	8.		5., 9.	1., 5., 13.
történelem				23.	

Néhány egyéb rangos országos versenyen elért eredményeink

Verseny	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Arany Dániel Matematikaverseny		I. dicséret	II.díj, I.dicséret, II.dicséret		II.dicséret
Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny			6., 13.	2., 13., 13.	14.,19.
Bolyai Matematika Csapatverseny	3., 5., 7., 10.	3., 6., 12.	13.	8., 15., 15	6.
Curie Kémiaverseny	3., 4.	4., 5., 10.,12., 16.	4., 7., 7., 9., 12., 21.	9.,18.,	12.,15.
Dürer Matematika Csapatverseny			1., 2., 3.		1., 9.
Édes Anyanyelvünk Verseny	15.				
Hevesy György Kémiaverseny	17.				
Irinyi János Kémiaverseny	21.		16., 18., 29., 49.	19., 32., 51.	
Kenguru Matematikaverseny	4., 4., 7., 9.	4., 14, 15., 24., 25.	2., 10., 16.	5., 9., 8., 27.	11.,13.,14., 15.,20.,20.
Mikola Sándor Fizikaverseny		28.	8., 21.		
Nemzetközi Magyar Matematikaverseny				dicséret	I.díj, III.díj
Országos Angol nyelvi Verseny		19.			
Országos Német nyelvi Verseny	6.	4.			
Öveges József Emlékverseny		III.			

Verseny	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Savaria Történelem Verseny	8.	6.	6.		
Szilárd Leó Fizikaverseny		3.			
Varga Tamás Matematikaverseny	3., 17.	1., 2.	6.		
Vermes Miklós Fizikaverseny			2., 5.	4., 6., 8., 10.	
Zrínyi/ Gordiusz Matematikaverseny	2., 19., 23.	4., 18., 18., 22.	3.,7.,23., 32.	4., 6., 6., 13., 33.	5.,6.,7.

Az utolsó tanév oszlopa még nem teljes, mivel több versenynek még nincs végeredménye.

A fenti eredményeken kívül számtalan megyei és városi versenyen szerepelnek kiválóan diákjaink. Érdemes felhívni a figyelmet arra, hogy a sok szép országos eredmény árnyékában a második illetve harmadik vonalbeli versenyeken résztvevők nem kapnak elég nagy figyelmet sem a felkészítésük során, sem az eredményeik elismerésében. Szükség lenne a tanórán kívüli tehetséggondozó és versenyfelkészítő foglalkozásokat bővíteni és szélesebb körben elérhetővé tenni a diákok számára.

Tanulóink a tanulmányi versenyek mellett kiváló sporteredményekkel is büszkélkedhetnek. Számos országos sportversenyről térnek vissza fiataljaink dobogós helyezésekkel. Az idei tanévben a VI. korcsoportos amatőr fiú kézilabda csapatunk második, lány kézilabdacsapatunk pedig 6. helyezést ért el. Országos eredménnyel rendelkezünk még az idei tanévben kosárlabda, torna, atlétika, floorball, röplabda, gyorskorcsolya, vívás sportágakból és a szellemi diákolimpián is 5. helyezést ért el csapatunk.

2.1.6. Felsőoktatási felvételi eredmények

A tanulóink sikeresen veszik az egyetemi felvételi eljárás akadályait is. Az elmúlt tanévben végzettek 92,35%-a folytatta felsőoktatási intézményben tanulmányait. A felvételt nyert tanulók átlagos felvételi pontszáma 403 pont volt és figyelemreméltó még az is, hogy a 157 felvételt nyert tanuló közül 111 fő az általa első helyen választott képzésen tanult tovább.

A legnépszerűbb szakirányok a 2011/2012-es tanévben az alábbiak voltak:

- mérnöki 36 fő
- gazdasági szakirány 35 fő
- orvosi, gyógyszerészi 18 fő
- jogi szakirány 10 fő.

2.1.7. Diákönkormányzat

Iskolánkban harmonikus a tanár-diák kapcsolat, a tanulók elégedettek érdekeik érvényesülésével, elégedettek az iskolai hangulattal. A tanulók szervezettsége, a diákönkormányzat működése ugyanakkor nem megfelelő az utolsó két évben. Hozzáértő kollégák szerint ez annak is köszönhető, hogy a tantestület, az iskolavezetés eleve biztosítja a tanulói jogokat és a kívánatos tanulási környezetet. Ennek hozadékaként intézményünk tanulói részletesen ismerik saját jogaikat, kötelességeik és kötelezettségeik tekintetében azonban sokszor felületesebbek az ismereteik, mely olykor érezhető súlypont eltolódásokat generál.

Ennek a döntően kedvező állapotnak fenntartása mellett mégis fontosnak tartom, hogy a tanulói képviselet szervezett legyen, rendszeres legyen a kapcsolattartás a diákok képviselőivel, folyamatos legyen a visszajelzés az iskola működéséről, és nem utolsósorban legkiválóbb diákjaink tanulják meg képviselni közösségüket, tanuljanak diplomáciát.

2.1.8. Az árnyoldalak

A sok kiváló mutató mellett azonban nem szabad elhallgatnunk azt sem, hogy főként a nyolc évfolyamos osztályainkban több magatartás- illetve beilleszkedési problémával küzdő tanulóval találkozunk. Megfigyelhető az is, hogy a 7.-8. évfolyamon több tanuló eredménye süllyed a közepes szintre, olyanoké is, akik jól szerepeltek az elsősorban képességeket, adottságokat mérő felvételi vizsgán.

A gyermekeken gyakran érzékelhető a családi problémák miatt kialakult neveltségi hátrány is, mely többletfeladatot ad az iskolai nevelés területén résztvevőknek. Iskolánk tanulóinak családjait sem kerülték el napjaink kedvezőtlen szociális, gazdasági és erkölcsi hatásai, az értékválság. Az egyre több családban érzékelhető életvezetési problémák miatti konfliktusok hatással vannak a gyerekek közösségi viselkedésére is, ráadásul teljesítményromláshoz is vezetnek.

2.2. Kivel? – A személyi feltételeink

Pedagógusok száma: 64 fő (engedélyezett létszám: 68 fő)

Oktatást segítő dolgozók száma: 4 fő

A nevelőtestület nagy többsége szakmailag jól felkészült pedagógus, aki fontosnak tartja, hogy óráira lelkiismeretesen felkészüljön, és magas színvonalúan megtartsa azokat.

Többnyire változatos módszereket alkalmaznak, többen elvégezték a kompetencia alapú oktatásról szóló továbbképzést, digitális tananyagokat használnak és fejlesztenek, kiemelt helyen szerepel pedagógiai eszköztárukban a műveltetés és csoportmunka, viszont hiányos a projektszemlélet.

Az elmúlt öt évben az alábbi kitüntetésekben részesültek kollégáink, illetve iskolánk:

- Miniszteri Oklevél az OKTV eredményekért 1 fő
- Pro Progressio díj 2 fő
- Graphisoft díj a Magyar Matematika Oktatásért 2 fő
- B-A-Z megye Diáksportjáért 2 fő
- Kiváló Felkészítő Tanár (Miskolci Egyetem Állam és Jogtudományi Kar) 2 fő
- Séra Miklós díj 1 fő
- Mikola Sándor díj 1 fő
- Miskolc város Nívódíja 2012
- A Miskolci Egyetem Kiváló Bázisiskolája 2011

Kollégáink aktívan kiveszik a részüket az érettségi vizsgáztatásban a kötelező feladatokon túl is, emeltszintű érettségi vizsgán vizsgáztatók száma 19 fő, érettségi elnökként tevékenykedik 12 fő.

A nevelőtestületünk tagjai többnyire aktívak a továbbképzéseken, 22 fő rendelkezik pedagógus szakvizsgával, további 3 kolléga pedig várhatóan idén nyáron szerzi meg.

Elkötelezetten és deklaráltan igyekszünk a ránk bízott tehetségekkel a legjobban sáfárkodni. Kollégáink mentortanári és tehetséggondozási továbbképzéseken vettek részt, azonban nem csupán ők, hanem a tantestület egésze fontos feladatának tekinti a tehetséggondozást. Egyéni foglalkozásokon, versenyfelkészítéseken és a mindennapi órai munkában is kiemelt figyelmet fordítunk a „gyorsabban haladókra”.

A folyamatosan változó tágabb társadalmi és gazdasági környezet természetes módon hatással van az oktatás résztvevőire is, így bennünket is elért. Köztudomású, hogy a

közoktatásban dolgozók javadalmazása méltatlanul alacsony, ugyanakkor a feladatok sokrétűek, rengeteg felkészülést igényelnek és embert próbálóak. Ráadásul a közvélemény ezt kívülről másként látja, csak a megtartott órák számában mérik az elvégzett munkát, szolgáltatói szemléletet követelnek a pedagógusoktól, és az értékválságban lévő társadalom megbecsülése minden eddigi szint alá zuhant. Természetes, hogy a pedagógustársadalom reagál erre a jelenségre. A tervezett pedagógus életpályamodell életre hívása ennek megoldását szolgálja majd - reményeink szerint nagyon hamar. Addig viszont sajnos a pedagógusok sokszor érthető módon, de negatívan reagálnak erre a jelenségre. Lehetséges reakcióik a következők:

- torzul a szemlélet – „csak az órákat tartom meg", ami az iskola életét sekélyebbé teszi, és negatív érzelmeket generál a közösségen belül
- más megélhetési forrást, kiegészítést keresnek a pedagógusok, melyben sokszor nagyobb megbecsülést és könnyebb pénzszerzési forrást találnak, így gyakran túlvállalják magukat, ami iskolai munkájuk színvonalát befolyásolja
- pályaelhagyás

Iskolánk nevelőtestületét is elérte ennek a tendenciának az előszele. Egyrészt az erejükön felül teljesítő, kiváló tanárok - méltatlan módon - mindennapos anyagi gondokkal küzdenek, mely csalódottá és keserűvé teszi őket. Másrészt az utóbbi években több olyan kolléga vonult nyugdíjba, akiknek iskolaszemléletét, közösséghez kötődését nem befolyásolta annyira az őket körülvevő változó világ, mert kiirthatatlanul élt bennük az elkötelezettség, mert zsigereikig beléjük ívódott a pedagógushivatás minden többletterhével együtt. Helyükre új kollégák jönnek, akik már kicsit más szemlélettel tekintenek az iskolára, és a növekvő anyagi terhek miatt a fent említett hatás könnyebben negatív irányba sodorja őket. Feltehető a kérdés, hogy egy mégoly kiválóan teljesítő iskola anyagi és erkölcsi megbecsülés hiányában ellen tud-e állni ennek a nyomásnak.

Mégis úgy gondolom, hogy a helyzet nálunk közel sem annyira borús, mint a fentebb említett általános leírás. A probléma nálunk kicsit másképpen jelentkezett. Az idő hiánya, a leterheltség, a megnövekedett elvárás kikezdte a közösséget, és az eddig csapatként működő nevelőtestület sok tagja egyre inkább önállóan végzi a munkáját. Fontos hangsúlyozni, hogy a legtöbben így is kiválóan teszik feladatukat és iskolánk eredményességét eddig ez nem befolyásolta hátrányosan. De én úgy gondolom, hogy egy minőségi iskola erős csapatmunkát

követel, és az előrelépésnek feltétele, hogy újra egymás munkáját segítve, elismerve, a problémákat kommunikálva és együtt megoldást keresve, egy közösen kidolgozott csapatstratégia mentén menjünk tovább.

A csapat nélkülözhetetlen tagjai a pedagógusokon túl az oktatási-nevelési munkát közvetlenül segítők is. Ők általában a színfalak mögött végzik a munkájukat, így könnyű elfeledkezni arról, hogy nélkülük több feladat megoldhatatlan lenne a tanárok számára. Fontosnak tartom, hogy a tanulók és a pedagógus kollégák részéről is több elismerést kapjanak. Külön kiemelném iskolatitkárunk csapatunkban betöltött szerepét, aki pontos, gyors, minőségi munkájával nagyon sok terhet átvállal a vezetők és a tanárok válláról.

A fenntartói és működtetői feladatok szétválása révén a konyha dolgozóival, a technikai személyzet tagjaival megszűnt a vezető munkáltatói viszonya. Mivel az iskola sikeres működésének feltétele az ő minőségi munkájuk is, ezért fontosnak tartom a korábban jó, kollegiális kapcsolat megőrzését. A kialakult sajátos helyzetben még nagyobb figyelmet kell szentelni egymás munkájának kölcsönös megbecsülésére, és arra, hogy diákjaink tisztelettel viszonyuljanak az MKMK iskolánkban dolgozó alkalmazottaihoz, továbbá az iskolai büfé dolgozóihoz.

2.3. Mit? - A programunk

2.3.1. Képzési szerkezetünk

A 2012/13-as tanévben az osztályok számát képzések szerint, évfolyamonként az alábbi táblázat tartalmazza.

Évfolyam / Képzés	5	6	7	8	9	10	11	12	13	Σ
8 évfolyamos	1	1	1	1	1	2	2	1		10
történelem tagozat								0,5		0,5
német tagozat					0,5	0,5	0,5	0,5		2
emelt szintű matematika					0,5	0,5	0,5	0,5		2
emelt szintű biológia					0,5	0,5	0,5	0,5		2
nyelvi előkészítő					0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
két tanítási nyelvű angol					0,5	0,5	0,5	0,5		2
két tanítási nyelvű spanyol					0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	2,5
általános tagozat								0,5		0,5
Összesen (nappali)	1	1	1	1	4	5	5	4,5	1	24
Felnőtt levelező képzés					1	1	1	1		4

2.3.2. Oktatási programunk

Iskolánk nevelőtestülete a jogszabályi előírásnak megfelelően ez év márciusában felülvizsgálta és módosította pedagógia programunkat, mely világosan összefoglalja oktatási programunk lényegét.

Az oktatás alapfeladata az érettségi vizsgára, a sikeres egyetemi és főiskolai továbbtanulásra való felkészítés, a tovább nem tanuló diákok alkalmassá tétele az alkotó, értéket teremtő munkára.

Oktatási törekvéseink között - az iskola hagyományának megfelelően - elsőbbséget élveznek:

- a kommunikációs képességek fejlesztése: tudjon a tanuló anyanyelvén világosan, lényegre törően érvelni, kommunikálni szóban és írásban egyaránt.
- az anyanyelvi kultúra, nemzeti kulturális örökségeink alapos megismertetése
- más népek kultúrájának megismerése és elfogadása, a kulturális sokféleség tiszteletben tartása
- az idegen nyelvek magas szintű oktatása
- olvasóvá nevelés.

A mai kor követelményéhez igazodva lényeges az informatika kiemelt oktatása: - minden kikerülő tanuló rendelkezzen alapvető felhasználói ismeretekkel, az információs technológiákat magabiztosan és kritikusan tudja használni a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

A matematikai kompetenciák és az alkalmazás képességének fejlesztése a mindennapi problémák megoldásában is a fejleszthető területekhez tartozik.

Célunk a természettudományok súlyának növelése, az emberi tevékenység okozta változások megértetése. E műveltségi területnek úgy is hangsúlyt kívánunk adni, hogy a kidolgozott tantervekben a kapcsolódási pontokat megkeressük az egyes tantárgyak között. A természettudományi ismeretek bővítését szolgálják a TIT-tel közösen szervezett előadások ismert és népszerű tudósok meghívásával.

A gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás az általános műveltség részévé vált. Az iskolai nevelésnek szerepe van abban, hogy a tanulókban pozitív attitűd alakuljon ki az értékteremtő munka és a gazdasági ésszerűség iránt. Ezért figyelmet fordítunk e képességek fejlesztésére egyes tantárgyak – elsősorban a történelem, a matematika, földrajz, életvitel, osztályfőnöki óra – tantervének készítésénél, az oktatási módszerek, tanulásszervezési formák megválasztásánál, valamint a tanórán kívüli tevékenységek – diákújságírás, diák önkormányzati munka – területén.

Az iskolai élet demokratikus gyakorlata, az osztályközösségeket építő tevékenységek, a tanulásszervezésnél a csoportmunka tapasztalatai biztosíthatják az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges részképességek elsajátítását és fejlesztését. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségterületekhez kötődnek.

Fontosnak tartjuk, hogy diákjainkban erősödjön az európai identitás, nyitottak és elfogadóak legyenek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások iránt, törekszünk arra, hogy a tanulók közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. Ezeket támogatják a nemzetközi diákújságírói találkozók, a testvériskolai kapcsolatok, a nemzetközi pályázatokhoz kötődő diáktevékenységek, melyek részévé váltak az iskolai élet mindennapjainak.

Valamennyi tantárgy oktatásánál és a nevelés folyamatában figyelünk arra, hogy a terhelést a képességekhez igazítsuk. Az egyéni fejlesztéshez figyelembe vesszük a diagnosztikai mérések eredményét. Fontosnak tartjuk, hogy fokozzuk a lemaradók felzárkózását, fejlesztését, ennek érdekében a méréseknek megfelelő egyéni teljesítményszintekhez igazítva differenciált oktatás keretében valósítjuk meg a kompetenciák fejlesztését és a felzárkóztatást.

A magas intellektuális képességekkel rendelkező gyerekek sem bírnak mindig megfelelő hatékony tanulási módszerekkel. Törekszünk az egyéni tanulási technikák és stratégiák fejlesztésére. A közvetett fejlesztéssel azokat az érzelmi képességeket kell formálni, amelyek lehetővé teszik a hatékonyabb tanulási stratégiák, a tanulni akarás belső motívumának kialakítását. A közvetlen fejlesztésnél gyakoroltatni kell azokat a tanulási technikákat, amelyek hiányoznak a diák tanulási módszerei közül. Ezeket elsősorban az osztályfőnöki órákon illetve külső szakértő segítségével fakultatív formában valósítjuk meg.

2.3.3. Nevelési programunk

Célunk olyan tanulókat nevelni, akik értéket teremtő, erkölcsi tartással bíró, kulturált magatartású emberek lesznek, akikben kialakul a tudás becsülete, a művelődés iránti igény, az ember tisztelete, megértése és szükség esetén segítése.

Az iskola tevékenységét úgy szervezzük meg, hogy a tanórákon szempontok legyenek ezek a célok, és a tanórákon kívüli foglalkozásokon is ezeknek a céloknak a megvalósítására törekszünk. Olyan kombinációt és egyensúlyt keresünk a kooperatív és az individuális tanulásszervezés között, amely ellátja a diákokat az együttműködés és az egymástól függés tapasztalataival.

Nevelési céljaink megvalósításában közvetlen és közvetett pedagógiai módszereket alkalmazunk.

Ezek:

- ösztönzés,
- ellenőrzés,
- segítségadás,
- tények, jelenségek bemutatása,
- a nevelő személyes példája,
- beszélgetések, viták,
- közösségi tevékenységek,
- követendő egyéni és csoportos minták bemutatása.

A nevelési célokat kétféle, egymással párhuzamosan haladó úton kívánjuk megvalósítani. Az egyik út a mindennapos tevékenységbe beágyazott oktató-nevelő munka, melynek tervezhető mozzanatai a tantervekben előre meghatározhatóak, az eredmények mérhetőek a tanulmányi munkában, a továbbtanulási mutatókban, a versenyeredményekben.

A másik út színterei a különböző rendezvények; a kötelező és választható tanórai foglalkozásokon kívüli kínálat, a szakkörök, sportkörök, énekkar, diákszínpad, iskolai hangversenyek, rendszeres kiállítások, színvonalas irodalmi, nyelvi, történelmi témájú előadások, vetélkedők, amelyekkel tanulást és önnevelést ösztönözzük.

Felkészítjük a tanulókat arra is, hogy a demokráciában teljes értékűen vegyenek részt, ehhez a közösségépítő tevékenységek fontosak, hogy egyre inkább illetékesnek érezzék magukat arra, hogy beleszóljanak az osztály és az iskolai közösség ügyeibe.

Pedagógiai programunk részletesen kitér a személyiségfejlesztéssel, az egészségneveléssel és a közösségfejlesztéssel kapcsolatos nevelési feladatokra, továbbá a fenntarthatóságra, környezettudatosságra és médiatudatosságra.

2.3.4. Pályázati programjaink

Iskolánk igyekszik kihasználni a pályázati rendszer által kínált lehetőségeket, előnyöket. Igazgatóhelyettessé kinevezésemkor felkérést kaptam a pályázatok figyelemmel követésére. Az elmúlt négy évben három önálló és egy önkormányzattal közösen elnyert programot valósítottunk meg a kollégáimmal. A pályázatok területei:

- pedagógus továbbképzés
- tehetséggondozás
- természettudományos labor kialakítása
- könyvtárfejlesztés.

Ezeknek a pályázatoknak köszönhetően közel négyszáz millió forint szellemi vagy anyagi érték került az iskolába.

A legnagyobb költségű pályázati programunk reményeink szerint e tanévben sikeresen lezárul. A programnak köszönhetően egy szép, jól felszerelt természettudományos labor működik intézményünkben, és saját tantervi programunkon túl húsz partneriskola oktató munkáját segíti már jelenleg is. A pályázathoz 5 éves fenntartási időszak kapcsolódik, így a következő években is biztosítjuk partneriskoláinknak a labor látogatását és hozzá a szükséges szakmai támogatást. Ennek viszont feltétele, hogy a fenntartó a pályázatban vállalt kötelezettségekhez a személyi és tárgyi feltételeket biztosítsa. Mivel a természettudományos képzés országosan is kitüntetett cél, így kötelességemnek tekintem e pályázati program segítését, és a pályázati célok maradéktalan megvalósítását a következő években is.

A világban a nemes célok megvalósításának finanszírozása jelenleg elsődlegesen pályázati formában történik, ráadásul a pályázatok nagy összegű támogatást biztosítanak a programok megvalósításához. Aki a pályázatokról lemond, az a lehetőségekről és talán a fejlődésről is lemarad. Ezért a pályázatírással kapcsolatos tevékenységet a jövőben is kiemelt

feladatomnak tekintem, és képzett, tapasztalattal rendelkező teamet kívánok kialakítani, ugyanakkor biztosítani szeretném a lehetőséget, hogy minél több kolléga kapcsolódjon a pályázati programok megvalósításához.

2.3.5. Levelező tagozat

1995. szeptember 1-jétől működik a gimnáziumban felnőttoktatás. 1995-ben a képzés 9 osztállyal indult, később 10 osztállyal folytatódott, jelenleg 4 osztállyal működik.

A levelező tagozaton heti két napon hat-hat tanórán vehetnek részt a hallgatók. Évi két alkalommal van tantárgyi beszámoló, a tanév zárásaként pedig év végi vizsga.

A képzés tanulmányi követelményei (beleértve az érettségi vizsga követelményeit is) azonosak a nappali oktatás követelményeivel.

A felnőttoktatásba igen eltérő előzetes ismeretanyaggal, felkészültséggel és iskolai múlttal kerülnek be a résztvevők, ezért nagy kihívást jelent a tanárok számára a sikeres érettségi vizsga feltételeinek megteremtése.

Az eltelt 18 évben közel ezer felnőtt ember szerzett érettségi bizonyítványt ebben a képzési formában, ezzel iskolánk hozzájárult ahhoz, hogy a korábban tanulásban korlátozott, vagy valamilyen okból sikertelen emberek megőrizhessék munkahelyüket, közelebb kerüljenek céljaik, álmaik megvalósításához. A megszerzett műveltség és tudás mind a hallgató, mind környezete értékrendjét, életminőségét kedvezően befolyásolja, így a felnőttoktatás hasznos a társadalom számára.

A tankötelezettség határának korábbi felemelése, a nem állami fenntartású felnőttoktatás megjelenése miatt a jelentkezők száma folyamatosan csökken. Ehhez hozzájárul az is, hogy iskolánk a jogszabályi keretek között kívánja továbbra is működtetni a felnőttoktatást, miközben a hallgatók jelentős része a munkahelyi feltételek miatt nem tud megfelelni az előírásoknak, nem tud az előírt számú órán vagy akár a vizsgákon megjelenni.

A tankötelezettség korhatárának 16 évre módosulása befolyásolhatja a levelező tagozat iránti érdeklődést, így az elkövetkező években kell majd a fenntartóval közösen felelős döntést hozni e tagozat fenntartásáról, működésének kereteiről.

2.4. Hogyan? – Elégedettségi mutatóink, minőségfejlesztés

Iskolánk már a minőségbiztosítás törvényi szabályozása előtt is törekedett arra, hogy minél jobban megfeleljen a partneri, elsősorban a tanulói és szülői elvárásoknak. Részben ennek is köszönhető, hogy a Herman Ottó Gimnázium egyre népszerűbb és keresettebb lett Miskolcon és vonzáskörzetében.

A korábbi mérések értékelése megerősítette, igazolta az iskola színvonalas oktató-nevelő munkáját, a kölcsönös megbecsülésre épülő tanár-diák viszonyt, a szeretetteljes iskolai légkört.

2.4.1. Igény- és elégedettségmérések

Nyolc éven át teljes körűen mértük a tanulók elégedettségét az iskola pedagógiai programjához kapcsolódóan, és figyelembe vettük az igényeket az éves tervek és célkitűzések meghatározásánál. Több területen érdemi fejlődést ért el az iskola, ugyanakkor vannak olyan problémák, melyek orvoslása költségvetési nehézségekbe ütközik, és folyamatosan jelentkeznek új igények, melyeknek megoldása a következő évek feladata lesz.

A tanulók és a szülők elégedettek elsősorban

- az iskolai létesítmény korszerűségével, kulturáltságával, rendjével
- az oktatás színvonalával, különösen az emelt szintű képzések színvonalával
- a továbbtanulásra való felkészítéssel
- a tanár-diák munkakapcsolat minőségével
- a tanulói érdekek érvényesülésével
- a sportolási lehetőségekkel
- az iskola által kínált tanórán kívüli programokkal (táborok, tanulmányi utak)
- az iskolai hangulattal.

Kevésbé elégedettek

- az iskola felszereltségével (informatikai eszközök fejlettségével)
- a mosdók korszerűségével
- a dolgozatjavítások határidejével
- a tanári kar követelményrendszerének egységességével
- az osztályfőnökök közösségteremtő tevékenységével
- az értékelések tanulási folyamat eredményességére gyakorolt hatásával

- az ebédelés rendjével (a várakozás idejével).

Nem merült fel olyan probléma, amellyel kapcsolatos elégedettségi mutató ötös skálán 3,00 alatt lenne.

Az igény- és elégedettségi mutatók alapján megállapítható, hogy alapvetően kedvezőek a feltételek az iskola további irányításához, ugyanakkor nem hallgatható el az sem, hogy vannak fejlesztésre váró területek is.

2.4.2. Pedagógus teljesítményértékelés

A pedagógusok teljesítményértékeléséhez kapcsolódóan már három alkalommal kértük a tanulók véleményét a pedagógusok munkájáról.

Összességében megállapítható, hogy a Hermanban a diákok nagyon pozitívan értékelik az oktatási-nevelési folyamat egyes területeit, hiszen a közel 100 000 db értékelés átlaga ötös skálán 4,40, ami a tantestület szakmai és pedagógiai munkáját dicséri. Ez az érték jó közelítéssel megegyezik a 2009-ben (4,45) és 2010-ben (4,44) elvégzett mérések átlagával, ami alapján már több évre vonatkozóan is megállapítható, hogy a diákok és a tanárok kölcsönösen elégedettek egymás munkájával az iskolánkban.

A nagyon magas érték igazolja a befektetett munka megtérülését, és újabb mérési adatokkal – a tanulmányi átlag, a továbbtanulási mutatók és a versenyeredmények mellett – támasztja alá azt, hogy az iskolánk az alaptevékenységét kiváló színvonalon végzi. A három érték megegyezése pedig a stabilitást mutatja, ami különösen fontos mind a tanulók, mind a pedagógusok számára.

Megállapítható volt az is, hogy a képzési formákat tekintve a matematika-biológia osztályokban a legharmonikusabb a tanár-diák kapcsolat. Ebből pedig következik, hogy a tanulói mentalitásnak is nagy szerepe van az eredményességben, hiszen ugyanazt a pedagógiai tevékenységet másképp értékelik az egyes képzési típusokban. A történelem és a nyelvi tagozatosok a legkritikusabbak, a biológia és a matematika tagozatosok a legelfogadóbbak.

A tantárgyakra vonatkozó eredmények nem mutatnak stabilitást, de nagy örömünkre a fakultációs tanórák értékelése a legkedvezőbb 4,76-os átlaggal.

tantárgy	2009	2010	2012	átlag
fakultáció, orientáció	4,75	4,77	4,76	4,76
civilizáció	4,67	4,75	4,8	4,74
biológia	4,76	4,63	4,72	4,70
testnevelés	4,69	4,66	4,57	4,64
egészségnevelés	4,61	4,39	4,83	4,61
kémia	4,6	4,52	4,62	4,58
matematika	4,58	4,61	4,24	4,48
rajz	4,38	4,55	4,48	4,47
történelem	4,41	4,52	4,45	4,46
földrajz	4,62	4,33	4,34	4,43
fizika	4,6	4,32	4,29	4,40
2.nyelv	4,39	4,32	4,48	4,40
1.nyelv	4,39	4,4	4,36	4,38
ének	4,29	4,39	4,4	4,36
osztályfőnöki közösségformálás	4,43	4,36	4,13	4,31
magyar	4,5	4,29	4,08	4,29
informatika	4,28	4,23	4,25	4,25
filozófia, etika	3,1	3,92	4,5	3,84

A kérdésenkénti eredmények nagy stabilitást mutatnak a három mérést összevetve. Nincs túl nagy eltérés az egyes kérdések megítélése között sem, de figyelemre méltó, hogy a szakmai színvonalhoz kapcsolódó kérdések 3 mérés átlagát tekintve a rangsor második felébe kerültek. Ez talán meglepő az iskola kiváló országos eredményei mellett, de mutatja, hogy a kiváló képességű diákok elvárásainak nem is olyan könnyű megfelelni.

Szempont	2009	2010	2012	Átlag
A tanórák pontos megtartása, az ebédelési rend betartása	4,59	4,61	4,59	4,60
A tanár képviseli és el is várja a diákjaitól az iskola értékrendjét	4,6	4,57	4,56	4,58
Az értékelés korrekt, igazságos, a tanuló tudja, hogy mik voltak a hibái, hiányosságai	4,56	4,52	4,52	4,53
A számonkérés tervezett, előkészített, a tanuló tudja, hogy mit kell tudnia a jó jegyért	4,54	4,49	4,49	4,51
Összességében a tanár a tevékenységével hozzájárul ahhoz, hogy az iskoláról pozitív kép alakuljon ki	4,51	4,51	4,47	4,50
Elegendően gyakran van számonkérés, a tanár 2 héten belül kijavítja a dolgozatokat	4,47	4,52	4,46	4,48

Szempont	2009	2010	2012	Átlag
A tanárhoz tanórán kívül is lehet fordulni bármilyen segítségért	4,44	4,48	4,46	4,46
A tanár törekszik a tudás átadására, a tananyag megszerettetésére	4,44	4,4	4,39	4,41
Szakmai szempontból színvonalas tanórák és számonkérések	4,4	4,37	4,37	4,38
Az osztályfőnöknek pozitív a szerepe a közösségformálásban és a helyes értékrend kialakítása szempontjából	4,4	4,36	4,13	4,30
A csoport képességéhez igazodó, módszerekben gazdag, érdekes tanórák	4,31	4,28	4,27	4,29
A tanár figyelmet fordít a tehetségesekre és a lemaradókra	4,28	4,28	4,27	4,28
Megfelelő az órai rend, fegyelem, korrekt, eredményes a konfliktusok kezelése	4,28	4,3	4,21	4,26
Átlag	**4,45**	**4,44**	**4,40**	**4,43**

A Nemzeti köznevelési törvény szerint a pedagógus teljesítményértékelést a pedagógus életpályamodell keretében végzik a jövőben. Meggyőződésem, hogy kollégáim kedvező minősítést fognak szerezni, és bízom abban is, hogy az iskolavezetésnek beleszólása lesz az értékelésbe a kiváló munkát végző kollégák segítése érdekében.

A Nemzeti köznevelési törvény a jövőben direkt módon nem szabályozza a minőségfejlesztési folyamatot, de iskolánk továbbra is törekedni fog arra, hogy megismerje a tanulók, a szülők és további partnereinek véleményét, és felhasználja a mindennapi és a hosszú távú működés tervezésénél és a pedagógusok értékelésénél.

2.5. Hol? – A tárgyi feltételeink

Iskolánk főépülete 1889-ben épült, falai között a 10. honvéd gyalogezred kapott helyet. Az első világháborúban legendás hírnevet szereztek a "tízes honvédek", és 1928 óta viseli iskolánk utcája a Tízeshonvéd nevet. 1926-ban emeletráépítéssel kétemeletes lett az épület,

ezt követően csendőrparancsnokság, rendőrkapitányság, honvéd továbbképző intézet, laktanya, munkásőr-parancsnokság, pártoktatási igazgatóság is működött az épületben.

1992-ben a városi közgyűlés döntése alapján a Herman Ottó Gimnázium épületét visszakapta a katolikus egyház, így 1993-ban gimnáziumunk a kibővített és szépen felújított jelenlegi épületébe költözött. 1995-ben átadták a megépült tornacsarnokot is az épülettel szembeni oldalon. Az átköltözéssel egyúttal ideális feltételek alakultak ki az oktatási-nevelési program megvalósításához.

Iskolánk meghálálta a fennmaradását biztosító városi döntéseket, hiszen az elmúlt 20 évben is töretlenül fejlődött, és mára a város, a régió legeredményesebb gimnáziuma lett.

2011-ben Miskolc önkormányzatával közös pályázatot nyert az iskola a természettudományos oktatás fejlesztésére. A program keretében egy szép természettudományos labort alakítottunk ki a meglévő, de kevésbé kihasznált földszinti helyiségek helyén. A labor működését 100 millió forint értékű taneszköz segíti.

A leírtak alapján alapvetően nagyon elégedettek lehetünk. Ugyanakkor a ránk bízott értékekért felelősek vagyunk. Évek hosszú sora alatt minden amortizálódik, különösen, ha az épületet több mint ezer ember használja naponta. Az eltelt két évtizedben a folyamatos karbantartással közel újszerű állapotban tudtuk tartani az iskola épületét. Költséghatékonyan használtuk fel a szerény dologi forrást, ugyanakkor pályázati forrásból felújítottuk a tornacsarnok padlóburkolatát, akadálymentesítettük a tornacsarnokot, sportburkolattal vontuk be az egyik szabadtéri bitumenes pályát, képviselői támogatásból felújítottuk a szabadtéri színpadot és a szabadtéri bútorokat, alapítványi támogatás felhasználásával gerinckímélő székekre cseréltük az összes osztálytermi tanulói széket. Véleményem szerint jó gazdája volt az iskola az épületegyüttesnek.

Az iskola taneszköz-állománya elsősorban régi beszerzésekből származik, de alkalmas a pedagógiai program megvalósítására. A pályázati programban kialakított természettudományos labor taneszközei a fizika, kémia, biológia oktatását teszik ideálissá.

Az informatika szaktantermek gépparkja az évek során nagyon elavult. Évek óta ígéretünk volt az önkormányzat részéről a TIOP 1.1.1 pályázati forrásból ennek a cseréjére és bővítésére. Emiatt az elmúlt évek informatikai normatíváját más sürgető problémák megoldására fordítottuk. Egyrészt az elektronikus napló bevezetésével szükségessé vált, hogy a tanáraink önálló netbookkal rendelkezzenek, és két év alatt sikerült is a tantestület

kb. 90%-a részére biztosítani ezt az eszközt. Másrészt az iskola teljes vezeték nélküli hálózatát kiépítettük. Harmadrészt vírusvédelmi szoftvereket vásároltunk.

Az iskola digitális oktatási eszközkészlete elmarad a kor követelményeitől. Egyetlen interaktív táblával rendelkezünk, szaktantermeink számítógépei is elavultak. A TIOP pályázathoz kapcsolódnak tantermi digitális csomagok is, így reményeink szerint nemcsak az informatika oktatásának, hanem szinte valamennyi tantárgy oktatásának feltételei javulni fognak.

3. Vezetői program

„… s igyekezz különb lenni annál, ami vagy.”

(Herman Ottó)

Az előző fejezetben felsorolt eredmények a bevezetésben már említett hitvallásom szerint többletfelelősségre köteleznek bennünket, különösen, ha tovább szeretnénk lépni, ha különbek akarunk lenni annál, amik vagyunk. Lehetetlen vállalkozás lenne egy vezetői program előzetes kidolgozásában minden folyamatra részletesen kitérni, de fontosnak tartom, hogy vezetői alapelveim megfogalmazása után néhány konkrét kardinális területtel kapcsolatos fejlesztési elképzeléseimet megfogalmazzam, melyeket a jelenlegi helyzetet értékelve és azt mint kiindulópontot tekintve kívánok megvalósítani.

3.1. Vezetői hitvallás, alapelvek

Öt alapelvet szeretnék szem előtt tartani minden egyes feladat elvégzése során, melyek a jogszerűség, a szakmaiság, a kommunikáció, a motiváció és az empátia.

3.1.1. Jogszerűség

A jogállamban élő emberek számára az élet minden területén megnyilvánuló jogszerűség alapvető követelmény, és a mindennapok biztonságának záloga. Ez természetes feladata a gimnáziumunknak is, így tehát az igazgató részéről is a jogszerűség biztosítása és elvárása az oktatás minden szereplőjétől elengedhetetlen követelmény, és a közös munka alappillére. Ez feltételezi és kötelezi a vezetőt és munkatársait a jogszabályok naprakész ismeretére. A jogszerűség alkalmazásának kontrollja a nyilvánosság, amely segíti a tiszta, átlátható folyamatok kompromisszum nélküli végrehajtását.

3.1.2. Szakszerűség

Jól képzett pedagógusainktól továbbra is elvárás a magas szintű oktatói-nevelői munka. Nekünk „több adatott”, tehát többet is várnak el tőlünk partnereink, a diákok és szüleik. A „név kötelez” – tartja az ismert mondás, és valóban ezért belső elvárás kell legyen a magas szakmai színvonal megőrzése, fejlesztése, elérése. Ez a nevelőtestület minden rétegére

feladatot ró. Azokra, akikben már kialakult saját szakmai presztízsük, pedagógusi ethoszuk, kiváló tanári imázsuk, az a feladat vár, hogy ezt meg tudják őrizni és meg tudjanak újulni az új diákgenerációkhoz és az új kor hatásaihoz alkalmazkodva. Akikben még nem alakult ki ez a magas színvonalú szakmai elkötelezettség, azok számára értelemszerűen a feladat: felzárkózni az elődeikhez, megtalálni a saját pedagógiai szerepüket. A vezetőre háruló feladat ennek elősegítése példamutatás által, a minőségelv következetes alkalmazása, a kiválóságra törekvés tudatosítása és megkövetelése.

3.1.3. Kapcsolattartás/kommunikáció

Egy szervezet hatékony működéséhez elengedhetetlen a partnerek közötti kommunikáció. Szükség van a folyamatos párbeszédre az iskola valamennyi szereplőjével. A Herman Ottó Gimnáziumban ez máig is így volt, hiszen az iskolavezetés a párbeszéd szükségességét alapelvnek tekintette. Mégis fontosnak vélem a kommunikáció erősítését, továbbfejlesztését, tervszerűvé tételét a jövő Hermanja számára. Ezeket a törekvéseimet a jelenleg működő információs csatornák átgondolásával, és újabbak életre keltésével szeretném elérni.

3.1.4. Motiváció

A motiváció legfontosabb materiális megnyilvánulása a pénz, s a máshol már említett méltatlan bérezésben részesülő kollégák számára az elismerésnek ez a módja szükséges és elvárható lenne. Remélem, hogy a pedagógus életpályához kapcsolódó minősítés mellett megmarad a minőségi bérpótlék rendszere is, mert fontosnak tartom az egyedi, vagy rövidebb időn át tartó színvonalas és eredményes tevékenység elismerését is. Amennyiben a minőségi bérpótlék rendszere megszűnik, arra fogok törekedni, hogy alapítványi és pályázati forrásból megteremtsem a kiemelkedő színvonalú munkavégzés elismerését.

Sekélyes gondolat lenne azt hinni, hogy egy magas szinten teljesítő nevelőtestületet kizárólag anyagi elismerések tehetnek jobbá. Fontosak természetesen, de legalább ilyen fontos a méltányosság érzése és a lehetőség szerint minél gyakoribb, akár állandó és jól irányzott megerősítés a mindennapokban. A jó munkahelyi légkörhöz, a kollégák és diákok szakmai jóérzéséhez kellenek az elismerő szavak, kell a kiemelkedő eredmény nyilvánosság

elé tárása, kell a figyelem, a fejlődés és eredmény konstatálása, hiszen az anyagi vonzat nélküli emberi gesztusok értéke is felbecsülhetetlen.

3.1.5. Empátia

Elengedhetetlen, hogy a vezető rendelkezzen az empátia képességével. Munkájában elsősorban a szervezet hosszú távú érdekeit kell néznie, de mivel emberekkel dolgozik, szükséges a megértés, a beleérzés, az odafigyelés, az együttérzés képessége is. A jó munkahelyi légkörhöz hozzátartozik az is, hogy a kollégák számíthassanak arra, hogy a vezető figyelembe veszi személyes élethelyzetüket, lelki vagy testi állapotukat, családi vagy közösségi gondjaikat a feladatok kijelölésekor, végrehajtásakor. A helyes egyensúly megtalálását fontos vezetői feladatnak tartom.

Bár a világunk az elszemélytelenedés felé tart, minden vezetőnek feladata, hogy saját területén, saját lehetőségeit figyelembe véve tegyen ez ellen.

3.2. Az intézmény működési modelljével, szervezeti felépítésével és a munkamegosztással kapcsolatos célok

Az iskola alkalmazotti létszáma indokolttá teszi, hogy a szervezeti felépítése a törzskari (munkamegosztásos) illetve a funkcionális modell ötvözete legyen. Ennek lényege, hogy mindenkinek pontosan meghatározottak a feladatai és mivel az igazgató nem tud minden kérdésben minden pedagógussal, illetve érintettel konzultálni, véleményeiket viszont figyelembe kívánja venni és ismerni szeretné, ezért az alkalmazotti közösség csoportokba tagolódik, és ezen csoportok véleményét azok vezetői képviselik a döntés előkészítő megbeszéléseken.

Az intézményvezető munkáját terveim szerint továbbra is három igazgatóhelyettes segítené, akiknek feladatkörét a korábbi feladatmegosztás átgondolásával munkaköri leírásuk szabályozná. Fontosnak tartom, hogy a korábbi feladatok mellé, az egyik igazgatóhelyettes feladatkörébe valamilyen formában a köznevelési reform kapcsán megszűnt gazdasági vezető –iskolai szinten maradt - feladatai is bekerüljenek. Úgy gondolom, hogy ez csak úgy oldható meg megnyugtató módon, ha szakszerűen képzett munkaügyi és pénzügyi személyzet alkalmazására van lehetőség, amelyre jelenlegi ismereteim szerint pozitívak a kilátások. Igazgatóhelyettesi feladatként képzelem el iskolánk

informatikai fejlesztésének kidolgozását, kivitelezését és ellenőrzését is. Az informatika szerepe napjainkban olyan mértékben felerősödött, hogy megkerülhetetlen vezetői szinten beépíteni programunkba. Az iskolai adminisztrációs rendszerek használata kormányzati előírássá vált a közintézményekben, ezen felül számtalan lehetőség rejlik az informatikában, melyet iskolánk eddig kiaknázatlanul hagyott. Két évvel ezelőtt bevezetésre került az elektronikus napló, illetve az informatikai eszközökkel végzett teljesítményértékelés, és reményeim szerint további fejlesztések is várhatóak. Mindezeket rendszergazdai szinten vagy egyéb megbízás alapján ellenőrizni és működtetni felelőtlenségnek tartanám, ezért ezt is igazgatóhelyettesi feladatkörként képzelem el.

A vezetői team következő szintje a középvezetői testület, ami a szakmai munkaközösség-vezetőkből áll. Fontosnak tartom, hogy a szakmai munkaközösség-vezetők az általuk oktatott tantárgyak „szaktekintélyei" legyenek, hiszen a munkacsoportjukba tartozó pedagógusok szakmai segítségét kell ellátniuk, sok egyéb adminisztrációs feladat mellett. Ennek a testületnek a szerepét, feladatát erősíteni kívánom azáltal, hogy sokkal gyakoribb kommunikációt szeretnék megvalósítani. Az iskola működésével, napi feladataival kapcsolatos kérdésekben is párbeszéd szükséges ezen a szinten, hiszen a nevelőtestület minden tagjának véleménye nem kérhető ki minden esetben, de a középvezetők által mindenki érdeke és véleménye képviselve lehet. Ez elengedhetetlenné teszi a rendszeres munkaközösségi megbeszéléseket, illetve a vezetőségi üléseket.

Arra törekszem, hogy a nevelőtestület tagjai ezeket a fórumokat ne csupán többletfeladatként, újabb programként kezeljék, hanem erősítse azt a tényt bennük, hogy az iskola mindennapi életének apró feladataitól elkezdve, a stratégiai fontosságú döntésekig minden területen lehetőség van a konstruktív véleménynyilvánításra. Reményeim szerint ez erősíteni fogja az összetartozást, a közös teherviselés fontosságát, mások véleményének megismerését és elfogadását, az egymásrautaltság felismerését, ami mindenképpen a tanári közösség javát szolgálja majd.

Ezen felül természetesen mindenben számítok a Közalkalmazotti Tanács és a szakszervezeti vezetőség további alkotó együttműködésére. Az érdekérvényesítő és az érdekvédelmi szerepüket tiszteletben tartva a folyamatos párbeszédre törekszem.

A köznevelés reformja, az életpályamodell tervezett bevezetése a feladatok átgondolására és a feladatok egy részének újraelosztására készteti az iskolát.

A pedagógusok munkaidejének szabályozása alapján az új tanévben a kötött munkaidő heti 32 óra, és ezen belül a neveléssel-oktatással lekötött rész 22-26 óra lesz. Az óraszám rugalmas meghatározása az iskola működőképességét szolgálja, ugyanakkor feszültségek forrása is lehet. A törvényi szabályozásnak megfelelően kiemelt figyelmet kívánok szentelni annak, hogy a feladatok elosztása az egyéni adottságokhoz, a kollégák igényeihez igazodjon, és a lehető legigazságosabb legyen.

A megemelt óraszám tovább terheli a pedagógusokat, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy minden kolléga részt vállaljon a tehetséggondozásból és a szakköri tevékenységből. Számítok arra, hogy a kollégák többsége azonosulni tud azzal a jogalkotói elvárással, hogy minden pedagógus a tantervi órák megtartásán túl, ahhoz szervesen kapcsolódva töltsön még heti 2-3 órát a lemaradó, a tehetséges vagy pusztán csak érdeklődő tanítványaival. Bizakodásomnak alapot ad az a tény is, hogy iskolánkban nagyon jó a tanár-diák kapcsolat, tanulóink többsége szívesen dolgozik együtt tanáraival.

A kötött munkaidő fennmaradó részében a pedagógusok többek között felkészülnek a foglalkozásokra, tanítási órákra, a tanulók teljesítményének értékelését végzik az iskola épületében. Ezért olyan körülményeket kell biztosítani, hogy az iskolában töltött idő hasznosuljon, érdemben csökkentse a tanárok eddig otthon végzett munkáját, hiszen a fáradt tanár nem tud magas színvonalú munkát végezni.

Az osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői feladatok ellátásáért eddig órakedvezményt kaptak a pedagógusok. A következő tanévtől ezt már nem teszi lehetővé a Nemzeti köznevelési törvény. Kiemelt vezetői feladatomnak tekintem, hogy az iskolai többletfeladatokat úgy osszuk el, hogy az érintettek érezzék az osztályfőnöki és a munkaközösség-vezetői munka megbecsülését.

3.3. Képzési szerkezettel kapcsolatos fejlesztési terv

Az előző fenntartó szabályozásának utóhatásaként az osztályok számának csökkentése várható az elkövetkezendő három évben. Ebben a tanévben érettségizik az utolsó történelem tagozatos, illetve általános tagozatos osztályunk, majd az ezt követő két évben két-két nyolc évfolyamos osztályunk végez, de a jelenlegi állás szerint csak egy-egy ötödikes osztály indulhatna. Ez három év alatt hárommal csökkentené az osztályaink számát. Mivel kiváló szakmai program, kiváló tanerő van a birtokunkban, és a hozzánk jelentkező diákok

száma töretlenül magas, indokoltnak tartanám, hogy ezt a folyamatot megfordítsuk a nyolc évfolyamos képzés bővítésével.

Ez a képzési forma eredetileg két párhuzamos osztállyal indult iskolánkban. Az általános tantervű képzés megerősítése érdekében a Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata kötelezte iskoláit általános tantervű osztályok indítására, így a nyolc évfolyamos képzést egy osztályra kellett csökkentenünk. A középiskolás korosztály létszámának csökkenéséhez kapcsolódó újabb önkormányzati rendelet az évfolyamonkénti osztályok számát felmenő rendszerben eggyel csökkentette. Így, amint írtam, a 2012/13-as tanévtől fokozatosan csökken az osztályok száma iskolánkban is. Ez viszont lehetővé tenné, hogy a nyolc évfolyamos képzés újra két párhuzamos osztályban folyjon.

A képzés iránt nagyon nagy az érdeklődés, az elmúlt években mindig legalább háromszoros volt a túljelentkezés, ugyanakkor az egész városban egyetlen osztály indul állami fenntartású iskolában, míg egyházi fenntartású intézményekben ennél jóval több férőhely áll rendelkezésre.

A két párhuzamos osztály a finanszírozás szempontjából nem jelentene kétszeres költséget, hiszen így költségtakarékosabban lehetne több tantárgy csoportbontását megoldani, különösen az idegen nyelvekét. Megoldódna ezzel a testnevelés nemek szerinti bontása, amely szakmailag mindenképpen indokolt, viszont jelenleg nem biztosítható. Ezen kívül számos területen kedvezőbbé tenné a nevelési folyamat feltételeit is.

Korábban említettem, hogy ebben a képzésben résztvevők kiváló eredményeket érnek el a tanulmányi versenyeken, a jelenlegi tanévben a 11. évfolyamosok közül 4 tanuló, a 12. évfolyamosok közül 3 tanuló jutott az Országos Tanulmányi Verseny döntőjébe. Így a Nemzeti köznevelési törvényben megfogalmazott többletkövetelményeknek várhatóan meg fog felelni ez a képzési formánk, akkor is, ha két párhuzamos osztállyal folyna.

Iskolánk 2012-ben már kérvényezte Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzatától a párhuzamos osztály indítását, de a gimnáziumok állami átvételére hivatkozva az önkormányzat elutasított minden hasonló tárgykörben benyújtott kérelmet, a későbbi fenntartóra bízva a mérlegelést. Ezért fontosnak tartom, hogy az új fenntartóhoz is eljuttassuk kérelmünket.

3.4. Oktatási-nevelési folyamattal kapcsolatos feladatok

Mindenekelőtt kiemelt feladatomnak tekintem az oktatás színvonalának megőrzését és lehetőség szerint annak emelését.

Ennek egyik nagyon fontos feltétele a megfelelő szakemberek alkalmazása. Az iskolák állami fenntartásba vételével az intézményvezető munkáltatói feladatai módosultak, a pedagógusok alkalmazása magasabb szinten történik, de reményeim szerint az iskolavezetés véleménye továbbra is a döntés alapját képezi majd. Új munkatársak alkalmazása során fontos, hogy interjúk, illetve esetleges próbatanítás által meggyőződjünk a jelöltek alkalmasságáról. Iskolánk diákjai, szüleik tőlünk többet várnak el, ezért fontos, hogy iskolánk pedagógusainak kiválasztásánál a bevezetőben említett elv érvényesüljön.

A másik nagyon fontos feltétele, hogy a korunk tudásalapú, globalizálódó társadalmában a változásokra rugalmas, de értékeket megőrző alkalmazkodásra rendezkedjünk be az oktatásban. Marx György Kossuth-díjas fizikus már 1968-ban a következőket mondta: *„…az emberiség egy más korszakba érkezett, amelyben felgyorsult az élet, amelyben egységnyi idő alatt lényegesen több történik, mint akár egy évszázaddal korábban… Az ismeretek „felezési ideje”, azaz elavulása exponenciálisan gyorsul, épp ezért az iskolának, az oktatásnak nem a lezárt tudás átadására, hanem az ismeretek megújításának képességére kell törekednie… Létezik olyan tananyag, olyan műveltség, amely képes felkészíteni az önmegújításra, a folyamatos tanulásra.*” Fontos, hogy tanári módszertanunkkal és alkalmazott eszközeinkkel ennek a tananyagnak a továbbadására törekedjünk.

3.4.1. Oktatással, helyi tantervekkel kapcsolatos feladatok, fejlesztendő területek

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően 2013. március 31-ig felülvizsgáltuk a pedagógiai programunkat és az új kerettantervnek megfelelően a helyi tanterveket is átdolgoztuk. Ezek az új tantervek felmenő rendszerben kerülnek bevezetésre 2013. szeptember 1-től az 5. és a 9. évfolyamokkal kezdve. Ez azt jelenti, hogy még három évig egymással párhuzamosan kell alkalmazni a jelenleg érvényes, valamint a köznevelési törvény előírásainak megfelelően átdolgozott helyi tanterveket.

3.4.2. Munkaközösségek feladatai és tervei

Iskolánkban kilenc munkaközösség működik: magyar és művészetek, történelem, matematika – fizika – informatika, biológia – kémia - földrajz, angol-francia nyelv, német nyelv, spanyol nyelv, testnevelés és osztályfőnöki munkaközösség.

Angol, francia munkaközösség

Napjainkban az emberek egyre inkább tudatában vannak a nyelvtanulás fontosságának, és mindenki tudja, hogy az angol nyelv tudása elengedhetetlen. Ennek köszönhetően tanulóink nagyon motiváltak az angol tanulására, hiszen külföldi továbbtanulás, munkavállalás lehetetlen az angol nyelv ismerete nélkül. Ezért nagyon népszerű a két tanítási nyelvű képzésünk, a nyelvi előkészítő osztályunk, és a nyolc évfolyamos képzésben résztvevők is az egyik legfontosabb tantárgynak tartják az angol nyelvet. Ennek és tanáraink szaktudásának, lelkesedésének köszönhető, hogy komoly sikereket érünk el az angol tanításban. Ezt igazolják a versenyeredmények, a közép- és emelt szintű érettségi eredmények, a nyelvvizsgák magas száma. Az angol OKTV döntőjében szereplő iskolák országos rangsorában az 1986-2011 közötti időszakban iskolánk a 41. helyen áll, de ezen belül a 2007-2011 közötti időszakban a 11., tehát nagyon komoly fejlődés mutatkozik a felkészítésben. Minden évben nagyon sok nyelvvizsga születik, és egyre többen szereznek tudást és önbizalmat ahhoz, hogy ne csak középfokú, hanem felsőfokú nyelvvizsgát is tegyenek.

Magától értetődik, hogy az angoltanítás magas színvonalát a jövőben is szeretnénk megőrizni (kiemelten a korábban említett képzési formákban). Fontos feladatunk a tehetséggondozás, a versenyeztetés, a nyelvvizsgákra való felkészítés. Az is nagyon lényeges, hogy diákjaink tanórán kívül is találkozzanak az angol nyelvvel, egyre több ismerethez és élményhez jussanak. Ezt szolgálja a már hagyományos angliai utazás, az angol lektor segítségével létrehozott angol klub, az iskolai civilizációs verseny.

A munkaközösség munkáját segíthetné egy technikai eszközökkel felszerelt angol szaktanterem, melynek lehetőségét a jövőben meg kellene vizsgálni.

Iskolánkban az alapítás évétől folyamatosan választhatják a diákok a francia nyelvet második tanult idegen nyelvként. Így nem túlzás azt állítani, hogy nagy hagyományokkal rendelkezünk ezen a téren is. Diákjaink nagy része felismeri a nyelvtudás szükségességét és a francia nyelv Európai Unióban játszott nagy szerepét, így sokan a második választott idegen

nyelvüket is nagy energia befektetéssel tanulják. Nagy hasznukra van ebben iskolánk kapcsolatrendszere: egyrészt hosszú évek óta francia anyanyelvi tanár segíti iskolánk franciatanárának munkáját, aki heti 1-1 órában foglalkozik a nyolc évfolyamos csoportjainkkal. Jelenlétét a Magyar-Francia Ifjúsági Alapítvány teszi lehetővé, mely az anyanyelvi lektorok Magyarországra érkezését szervezi, fizetésüket biztosítja. Másrészt nagy motivációt jelent a diákok számára a városi Alliance Française jelenléte és működése: változatos anyanyelvi programjaik kitűnően egészítik ki az iskolai nyelvtanulást. Tanáraink mindig jó kapcsolatban álltak-állnak az intézettel, és sikeresen motiválják diákjainkat a programokon való részvételre.

Tanulóink kreativitását és magas szintű tudását bizonyítja a tanulmányi versenyeken való sikeres szereplés. Diákjaink szívesen vesznek részt az órai munkát kiegészítő érdekes projektekben, pl. az online iskolaújság francia nyelvű rovata számára írnak cikkeket, vagy a tavaszi Frankofónia ünnepe alkalmából mutatják meg tudásukat az egész város frankofil közönsége előtt. Kétévente sok érdeklődő részvételével szervezünk franciaországi tanulmányi utakat.

Ezeket a programokat a jövőben is támogatni kívánom.

Biológia, kémia, földrajz munkaközösség

A Herman Ottó Gimnázium mindig nagy hangsúlyt fektetett a természettudományos oktatásra. A munkaközösségünk tagjai szakmailag jól képzett, motivált tanárok. A rendszeres hospitálások tapasztalatai szerint a tanítási órák gondosan előkészítettek, szakmailag színvonalasak.

Az iskolai tehetséggondozással kapcsolatos TÁMOP pályázat keretein belül 2011-ben tanári vázlatokat, feladatgyűjteményeket készítettek, ezeket rendszeresen használják a tanítási-, illetve a tehetséggondozási órákon.

Miskolc Város Önkormányzata és a Herman Ottó Gimnázium közös nyertes pályázata alapján iskolánkban került kialakításra egy természettudományos labor (Herman labor), melynek tevékenységeiből a munkaközösség aktívan kiveszi a részét.

Fontosnak tartjuk a természettudományos érdeklődés felkeltését (pl. külső előadók, egykori diákok meghívása; utazásokkal, versenyekkel kapcsolatos élménybeszámolók tartása) és a pályaorientáció segítését (tagozatosok, fakultációsok, orientációsok látogatása különböző egyetemeken).

Környezeti nevelési programunk szerint, mely iskolánk pedagógiai programjának része, nemcsak tantárgyakhoz kötődően, hanem komplexen is szeretnénk eredményeket elérni. Az iskola udvarán egynyári virágokat tartalmazó ládákat helyeztünk ki, ezek gondozása a 6. osztályosok feladata. Ebben a félévben nagyobb figyelmet fordítunk a tantermek otthonosságára, tisztaságára, és ezt a munkát is szeretnénk tovább folytatni. Beneveztünk a használt elemgyűjtési akcióba, jeles napokon színes iskolai programokat szervezünk. Bízunk benne, hogy a figyelem felhívása mellett, illetve részben annak köszönhetően, a környezettudatos magatartás sokak állandó tulajdonságává válik. Lakóhelyünk szűkebb területének megismerése érdekében, illetve az egészséges életmódra való nevelésért rendszeresen túrákat szerveztünk a Bükk hegységben, egyben népszerűsítve a régebben nagyobb hagyományokkal rendelkező természetjárást.

A munkaközösség tagjai az elmúlt években kiemelten kezelték a tehetséggondozást, melynek színvonalát jól nyomon követhettük a versenyeredményekben. A tehetséggondozás, versenyeztetés nagy munkát ró a kollégákra, ezért fontosnak tartjuk a munkamegosztást és a kooperációt. Az eredményesség érdekében a Herman labor lehetőségeinek maximális kihasználása elengedhetetlen.

Lényegesnek tartjuk az iskolán kívüli kapcsolatok fejlesztését, fenntartását (természettudományos labor partneriskolái, Vízügyi Igazgatóság, nemzeti parkok, Miskolci Egyetem, Debreceni Egyetem).

Magyar, rajz, ének munkaközösség

A magyar munkaközösség az ének és a rajz szakos kollégával kiegészülve a Herman Ottó Gimnázium kulturális életének egyik legmeghatározóbb közössége. Tantárgyaik megtanítása, megszerettetése mellett nagy hangsúlyt kap munkájukban a kultúra terjesztése.

Rendszeres programjuk az őszi anyanyelvi hét, amely során egy hétig a háziversenyeké, a nyelvészeti műsoroké, előadásoké a főszerep. Kétévente Szabó Lőrinc versmondó versenyt rendezünk, ezzel ápoljuk a miskolci születésű költő emlékét. Rendszeres látogatói vagyunk a színház előadásainak, a kollégák sokat tesznek azért, hogy a Herman bérlet előadásait népszerűsítsék. Otthont adunk határon túli irodalmi előadásoknak, valljuk, hogy a magyar kultúra egységet alkot, s ennek megismertetése, közvetítése elsődleges feladatunk. A munkaközösség tagjai olvasókört és színjátszó kört működtetnek, évi 2-3 képzőművészeti kiállítást szerveznek, egyet mindig a hermanos diákok munkáiból. Énekversenyt és

karácsonyi koncertet rendeznek, a könyvtár megtelik élettel, internetes újságunk a Hermánia.

A kultúraközvetítés mellett igyekeznek a tantárgyaik (magyar, rajz, ének) megtépázott népszerűségét javítani, de az általános társadalmi megítéléssel szemben menetelni nagyon nehéz. A magyar elvesztette a „hasznosságát", pontértékre kevesen tudják váltani, így lecsúszott a kötelező tárgyak sorába. Viszont munkájukat dicsérik a nagyszerű érettségi eredmények emelt- és középszinten egyaránt, valamint a kompetenciamérés pontszámai.

A munkaközösség tervei között szerepel anyanyelvi csapatverseny a kisgimnazisták számára, disputaklub szervezése, irodalmi kávéház az olvasás népszerűsítésére, intenzívebb versenyeztetés, drámapedagógiai eszköztár bemutató kollégák számára.

A munkaközösség tagjainak kérésére meg kell vizsgálni a nyelvtan órák csoportbontásának lehetőségét, hiszen a nagy létszámú osztályokban a heti egy nyelvtan órán alig lehet az érettségi sokrétű követelményeinek megfelelően felkészíteni diákjainkat.

Matematika, fizika, informatika munkaközösség

Az iskola legnagyobb létszámú munkaközössége, hiszen az elmúlt tanévben két munkaközösséget összevonva a matematikát, a fizikát, az informatikát és az életvitel tantárgyakat tanító kollégák tartoznak ide.

A kétszintű érettségire felkészítés mellett a tehetséggondozást, versenyeztetést is kiemelt feladatként kezelik. A kollégák az elmúlt években jelentkező megszorítások ellenére is vállalták és megtartották tehetséggondozó szakköreiket, egyéni fejlesztő foglalkozásaikat. Sokoldalú munkát tükröz, hogy kicsiknél, nagyoknál egyéni és csoportversenyekben egyaránt szép országos eredményeket érnek el diákjaink.

Hagyománnyá vált az őszi tehetséggondozó tábor szervezése, melyet a matematika mellett a fizika, kémia tantárgyakkal is bővítettük. Tanáraink, diákjaink egyaránt sikeresnek és eredményesnek ítélik ezt a hétvégét.

Egy-egy tehetséges diákkal, csoporttal több tanár is foglalkozik. Nyitottak vagyunk a városi, országos tehetséggondozó foglalkozások iránt. A legeredményesebb tanulóink részt vesznek az Erdős Pál Tehetséggondozó Iskola valamint a Miskolci Egyetem foglalkozásain, illetve nyári táborokban is mélyítik matematika-, fizika-, kémiatudásukat.

Örvendetes, hogy a továbbtanulásnál a természettudományos tárgyak szerepe megnőtt, ez viszont tanárainkra is nagyobb felelősséget ró. Egyre több diákunk vállalja a matematika, fizika, informatika tantárgyakból az emelt szintű érettségit. A jövőben fontos átgondolni

annak lehetőségét, hogy visszatérjünk a régi fakultációs gyakorlatunkhoz, miszerint a fakultációsok külön csoportban tanulnák a matematikát az alapóraszámukban is.

Többlet feladatunk, hogy a két tanítási nyelvű osztályokba járó diákjaink célnyelven tanulják a matematikát. A spanyol nyelvű tanár munkáját különös figyelemmel kísértük, hiszen őt más elvárások, más tanterv szerint képezték ki a matematika oktatására. Az első ilyen matematika érettségi vizsga, amelyet idegen nyelven tettek diákjaink a tavalyi évben volt, és érettségi eredményük nem maradt el a többi osztályétól. A siker ellenére erre a képzési formára továbbra is kiemelten kell figyelnünk.

Német munkaközösség

A német munkaközösség aktívan részt vesz a kötelező tanórai kereteken túli programok szervezésében. Cserekapcsolatot ápolnak az aschaffenburgi Friedrich Dessauer Gimnáziummal, két évente utaznak a hermanos diákok, két évenként pedig német cserediákot fogadnak. Évente ellátogatnak Bad Marienbergbe, ahol diák újságíró-szemináriumon vesznek részt tanulóink. Idén zárult le az „Umwelt baut Brücken" elnevezésű német-magyar projekt, amelyben a környezetvédelemmel foglalkoztak a résztvevő diákok, és két alkalommal is elnyerték az 1000 eurós fődíjat.

A gimnázium falain belül is számos rendezvényen mutatják be a német kultúrát a diákok számára tanórán kívüli foglalkozásokon. Új kezdeményezésként kiállítást szerveztek a könyvekről, német film maratont és felolvasó délutánt rendeztek. Ez utóbbi megmozgatta valamennyi németet tanuló diákunkat, hiszen osztályok közötti versennyé alakult a rendezvény.

A jövőben is támogatni szeretném a külföldi kapcsolatok ápolását, a tanulmányutak szervezését, de a helyi tanórán kívüli programok továbbvitelét is fontosnak tartom.

Minden évben 15-30 tanulónk jelentkezik az iskolánkban megszervezésre kerülő DSD II nyelvvizsgára, és többségük felső- vagy középfokú nyelvvizsgát szerez, mely német nyelvű egyetemen folytatott tanulmányokra jogosítja őket.

Évekkel ezelőtt anyagi megfontolásból meg kellett szüntetnünk a német anyanyelvi tanár státuszát, de most terveink között szerepel, hogy a 2014/2015–ös tanévtől német anyanyelvű önkéntessel pótoljuk, mellyel kapcsolatban már előkészületek történtek. Sikerült olyan kapcsolatot felkutatni, mely finanszírozná ennek teljes költségét, így a fenntartónak nem jelentene többletkiadást.

Spanyol munkaközösség

A gimnáziumban az egyik legnagyobb népszerűségének örvendő képzés a spanyol-magyar két tanítási nyelvű, hiszen az északkelet-magyarországi régióban csak a Hermanban van spanyol nyelvű oktatás. Az évek során - sok nehézség árán - kialakult egy jól működő belső rendszer és munkamegosztás a munkaközösség magyar és anyanyelvi tagjai között. Az eredményeink évről évre jobbak, ezt elsősorban az OKTV 2. kategóriájában való szereplésünk, illetve a hét magyarországi két tanítási nyelvű iskola közötti versenyek eredményei támasztják alá.

A sikereink mellett azonban problémáink is vannak, ezek elsődlegesen a spanyol mint második idegen nyelv oktatása terén jelentkeznek. Míg a két tannyelvű képzésben résztvevő diákok körében szép eredményeink vannak, a második idegen nyelvű csoportokban nem sikerült eddig jó eredményeket elérnünk. Ennek oka - minden valószínűség szerint - abban rejlik, hogy nehéz a gimnázium számára olyan nyelvtanárt találni, aki hasonlóan magas szintű oktatást biztosít diákjaink számára, mint a többi idegen nyelv tanárai. Ennek orvoslása a jövő egyik nagy feladata.

Testnevelés és sport munkaközösség

A Herman Ottó Gimnázium a tanulók igényes testi nevelését akkor is fontosnak tartotta, amikor nem voltak kedvezőek a tárgyi feltételek. Az 1995-ben átadott sportlétesítményeink és a megfelelő felszerelések közel ideális feltételeket teremtettek a tantárgyi szakmai program és a szakosztályi célkitűzések megvalósításához. Az iskola és a testnevelés munkaközösség a tanulók javára tudta hasznosítani a kiváló feltételeket, hiszen mind a városi, mind a megyei diákolimpiai pontversenyben évek óta az első három helyezett között szerepelünk, ugyanakkor számos kimagasló országos eredményt értek el tanulóink. Az alábbi táblázat az elmúlt tanévek eredményeit mutatja:

	MEGYEI: Kis létszámú középiskolák, FIÚK (36 iskola közül)	MEGYEI: Nagy létszámú középiskolák, LÁNYOK (20 iskola közül)	MEGYEI: 5-8 osztályos kategória, középiskolák (28 iskola közül)	MEGYEI: összesített eredmények (58 iskola közül)	VÁROSI középiskolák összesített eredményei (25 iskola közül)
2007/2008	2.	1.	2.	2.	2.
2008/2009	1.	2.	2.	3.	2.
2009/2010	4.	2.	2.	6.	2.
2010/2011	3.	2.	1.	4.	2.
2011/2012	2.	2.	2.	2.	1.

Diákjaink sportszeretetét tükrözi, hagy harmadik éve magas részvétellel folyik az országosan is egyedülálló, 32 kategóriát tartalmazó iskolai házibajnokság.

Az elkövetkező években új kihívások elé néz az iskolai sportélet és ezáltal a testnevelés munkaközösség:

- Az új tantervi előírások teljesítése szakmai szempontból értékes, de még közel ideális tárgyi feltételek esetén is nehezen megvalósítható.
- A „mindennapos testnevelés” kiterjesztése minden évfolyamra sok szervezési feladatot ad a munkaközösségnek, és megnehezíti, vagy ellehetetleníti a szakosztályi sportot, hiszen tanulóink kedvezőtlen időben a magas tanulmányi kötelezettségek mellett nem fognak tudni rendszeresen edzésekre és versenyekre járni.
- Az Magyar Diáksport Szövetség által kiírt diákolimpiai versenyrendszer változik, így még nem lehet pontosan látni, hogy ez előnyös vagy sem egy tanulásban sikerorientált tanulóközösség számára.
- A szakosztályi tevékenységet kedvezőtlenül befolyásolja a városi támogatás jelentős csökkenése, bízunk benne, hogy a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ biztosítani tudja majd a versenyeztetés költségeit.

A munkaközösség által felvetett, a jogszabályi változásokból adódó problémákra a munkaközösséggel közösen keressük a megoldásokat, a korábbihoz hasonló színvonalú működéshez szükséges körülmények biztosítása is kiemelt feladatom lesz.

Történelem munkaközösség

A jövőre vonatkozó terveinket vizsgálva a történelem munkaközösség legfontosabb kihívása, hogy ebben az évben megszűnik az emelt szintű történelem képzés. Ez egyrészt óraszám csökkenést jelent, ami már a 2013/2014-es tanévben problémát fog jelenteni az órák elosztásánál.

Másrészt a versenyeztetésnél is nehezebb dolgunk lesz emiatt, mivel nagyobb szerep hárul a nyolc évfolyamos képzés orientációs tanulóira. Szakmailag a történelem szempontjából is előnyösebb és jobb lenne két nyolc évfolyamos osztályból csoportot összeállítani.

A két tanítási nyelvű osztályoknál a magyar történelem tanítása anyanyelven fog folyni a következő tanévtől. A kerettanterv előírásai ehhez nem igazodnak, ezért nagyon nehéz a helyi tantervben a magyar és az egyetemes történelem éves arányát egyenletesen elosztani.

Az új kerettanterv a történelem tantárgynál hozta a legnagyobb változást. A közeljövőben ezért fontos feladatunk lesz az új helyi tanterv és a kétszintű érettségi követelményeinek az összehangolása.

A helyi tantervben és az érettségi követelményekben a helytörténet tanítása is fontos szerepet kap. A történelem munkaközösség és a gimnázium korábban is nagy figyelmet fordított a helyi hagyományok ápolására. A következő tanévben centenáriumi megemlékezésekre kerül sor, melyben a történelem munkaközösség aktív szerepet vállal. Egyrészt tovább folytatjuk a 10-es honvéd hagyományok ápolását, amelyben jövőre különös szerepet kap a limanowai áttörés 100 éves évfordulója. 2014-ben emlékezünk iskolánk névadójának, Herman Ottó halálának 100. évfordulójára is.

Tervezzük, csakúgy mint a korábbi években, vetélkedő szervezését Herman Ottó életéről és munkásságáról iskolai szinten és iskolák között is.

Végül továbbra is feladataink közé tartozik méltó módon megemlékezni nemzeti ünnepeinkről (pl. március 15., október 23., holocaust megemlékezés, nemzeti összetartozás napja).

3.4.3. Az iskolai könyvtár szerepe az oktatási-nevelési folyamatban

A Herman Ottó Gimnáziumban 1960-ban alapították meg a könyvtárat. Az iskola vezetése már a kezdetektől arra törekedett, hogy a könyvtár korszerű legyen, és hogy a szellemi élet egyik központjává váljon. Ennek köszönhetően mára a könyvtár állománya több, mint 30 000 dokumentumból áll. Az információs és kommunikációs technológiák fejlődése, s az egész életen át tartó tanulás kora azonban nem elégszik már meg azzal, hogy a könyvtár az ismeret-, a tudás- és az információközvetítést szolgáló dokumentumok lelőhelye legyen, hanem tanulási, képesség- és készségfejlesztési folyamat szerves részévé és színterévé kell, hogy alakuljon.

Az elmúlt években az igazgatóhelyettesi munkám során arra törekedtem, hogy ezt a folyamatot elősegítsem. Ezért szorgalmaztam a könyvtárfejlesztési pályázatban való részvételt, melynek elnyerése lehetővé tette a számítógéppark korszerűsítését.

A most tanított-nevelt nemzedék tagjaitól felnőtt életükben a társadalmi beilleszkedésükhöz szükséges tulajdonságok közt fogják elvárni a problémaérzékenységet, a gyors döntésképességet, a jó kommunikációs és együttműködési készséget, a szuverén kritikai gondolkodást, melyek kifejlesztésében a diákok segítségére lehet az online újágunk, a Hermánia, melynek szerkesztőségét a könyvtárban helyeztük el. Mára ez már egy jól működő fórum, mely egyre több diákot mozgat meg.

A későbbiekben is ebben az irányban szeretnék tovább haladni, hogy a könyvtár minél hamarabb korszerű információs központtá alakulhasson.

3.4.4. Neveléssel kapcsolatos célok, fejlesztendő területek

A Nemzeti köznevelési törvény részletesen megfogalmazza a következő fejlesztési területeket: erkölcsi fejlődés elősegítése, közösségi együttműködés szabályainak megismertetése és betartatása, a családi élet értékeinek megismertetése, hazafias nevelés, demokráciára nevelés, önismeret fejlesztése, testi és lelki egészségre nevelés, felelősségvállalás másokért, önkéntesség, fenntarthatóság, környezettudatosság, médiatudatosságra nevelés.

A pedagógiai programunk átdolgozásakor törekedtünk ezeknek a nevelési céloknak beépítésére és változatos eszközrendszer kidolgozására.

Az iskolai nevelés valamennyiünk feladata, nem kizárólag az osztályfőnököké. Minden tanár példa a diák számára, minden iskolai és iskolán kívüli rendezvényünkkel a diákok fejlődését biztosítjuk. A szakkörökkel, diákújsággal, színház- és hangverseny-látogatással, az osztályok klubdélutánjaival és közös kirándulásaival alkalmat kapnak személyiségük, kreativitásuk, vállalkozó kedvük megismerésére és formálására. Ezzel élnünk kell. Nálunk az osztályfőnökök kiválasztása leginkább a tantárgyfelosztás függvénye. Vannak olyan kollégák, akik soha, mások viszont szakpárosításuknak köszönhetően szinte mindig osztályfőnökök. Ez nem mindig szerencsés, hiszen kell a változás, a pihenés, illetve olyan ember legyen osztályfőnök, aki nem kényszerből, hanem elhivatottságból végzi ezt a munkát, hiszen ez nagy felelősséggel jár.

Az osztályfőnöki órák ne az adminisztrációról szóljanak, hanem olyan témákat kell feldolgozniuk, amelyek a diák szemléletének és személyiségének formálásában szerepet játszanak. Ma az iskola sokszor a család helyett is nevel, illetve közösségi szerepet is betölt. Az osztályfőnöknek és a szaktanároknak ismerniük kell azokat a technikákat, eszközöket,

amelyekkel a tanulókat jó irányba tudják terelni. Szükséges tehát, hogy az osztályfőnökök képzettek és tájékozottak legyenek, vegyenek részt továbbképzéseken és tréningeken, ahol osztályfőnöki munkájukhoz megfelelő segítséget kaphatnak. Ilyen képzésekre szükség van iskolánkban. Korábban nagy létszámban vettünk részt konfliktusmegoldó, életvezetési továbbképzésen. Ezek az utóbbi években elmaradtak.

Minden iskola kialakította fennállása során hagyományait. Így van ez nálunk is. A névadóhoz kapcsolódó hagyományaink ápolása (Herman Ottó sírjának felkeresése, a Herman Ottó Emlékház meglátogatása, Herman Ottó-vetélkedő) az utóbbi években ellaposodott. Elsősorban gazdasági okokra hivatkozva először minimalizáltuk az ezzel kapcsolatos elvárásokat, de végül úgy gondolom méltatlanná vált a helyzet. Ezen változtatnunk kell. Célom, hogy minden hermanos diák eljusson tanulmányi évei alatt egyszer Herman Ottó sírjához, és ismerje Herman Ottó munkásságát. Ugyanígy ismerje meg iskolánk történetét, s minden, a Hermanhoz kapcsolódó hagyományt, így az épülettel kapcsolatban a 10-es honvédokkal kapcsolatos hagyományokat is. Ezért az iskolához kapcsolódó ismeretek átadását és feldolgozását újra kell gondolnunk. Az épületünk gazdag történelmi múltja erkölcsi kötelezettségeket határoz meg iskolánk számára. Az elmúlt évtizedben az iskola a Volt Hadifoglyok Bajtársi Szövetségével karöltve fokozatosan fő szervezőjévé vált a 10-es honvéd megemlékezéseknek. Nemes kötelezettségemnek tekintem e folyamat támogatását, mely erősítheti tanítványainkban a nemzeti kötődést, a múlt tiszteletét és a békés jelen megbecsülését.

Minden intézményben fontos, hogy a mindennapi munkát kölcsönös tiszteletben, közvetlen munkatársi kapcsolatban végezzék. A Herman mindig is ilyen légkörben dolgozott, jellemezte a magas szintű oktatás mellett a jó nevelő munka, a bensőséges tanár – diák viszony, az egyén fontossága, a szülők és az iskola közötti kapcsolattartás, egymás megbecsülése. Ezeket az erényeket továbbra is meg kell őriznünk, bár a társadalmi változások ezt jelentősen megnehezítik.

Ma az iskolára nehezebb feladat hárul, hiszen a társadalom polarizálódik, az otthon, a szülői ház nem minden esetben támasz a diáknak, sok egyéni gonddal találkozhatunk a diákok között a mindennapokban. Az iskolának fel kell vállalnia azt a feladatot, hogy a család helyett, ill. a családdal együtt segít a diáknak személyisége megtalálásában, a helyes értékrend kialakításában, önmeghatározásában és abban, hogy a közösség és a társadalom értékkövető és értékteremtő tagjává váljon.

Ezt a feladatot az iskola akkor tudja betölteni, ha egységes nevelési elveket vallunk, a diák számára egyértelmű lesz hermanos évei során, hogy mit tartunk értéknek és értékesnek, melyek azok az erkölcsi és viselkedési normák, amelyeknek követését igényeljük. Fontosnak tartom az értékrendszer hiteles képviseletét azáltal, hogy a megkövetelt értékekben példát mutassunk. Elengedhetetlen, hogy a tanár kollégák fontosnak tartsák a nevelési feladataikat is. A tanár példa a diák számára, tudja, hogy az, amit képvisel, az hatással van a diákra, tehát a személyes példamutatás valamennyiünk feladata. Célom, hogy olyan legyen az iskolánk, ahol a diák bátran fordulhat hozzánk segítségért, mert viselkedésünk követendő példa számukra.

2013. szeptember 1-jén induló 5. osztályban jogszabályi előírásra bevezetésre kerül az erkölcstan oktatása, amely szervezett kereteket ad sok nevelési kérdés tárgyalásának és elmélyítésének. Iskolánk biztosítani tudja a szakképzett személyi feltételeket ennek teljesítésére.

Az osztályfőnökök szerepe szintén nagyon fontos, mert a tanulók közösségi tevékenységét, világképét formálják. Ők látják a diákot a közösség tagjaként, ők találkoznak vele leggyakrabban tanórán kívül. Ezért fontos, hogy az osztályfőnök ismerje a tanulót érintő legfontosabb eseményeket, változásokat, segítsen döntéseiben, s kövesse nyomon a tanuló fejlődését. Az osztályfőnök feladata abban segíteni, hogy minden tanuló megtalálja a helyét az osztályközösségben, a tanulók sokfélesége és különbözése építse a közösséget, a közösségért, másokért végzett tevékenység révén a tanulók felelősséget vállaló, tetteik következményeit ismerő felnőttekké váljanak. Az osztályfőnök feladata továbbá, hogy tartsa a kapcsolatot a szülőkkel, összekötő kapocs legyen a szülői ház, a diák és az iskola között, ha erre van szükség. Iskolánkban ezt a szerepet mindig betöltötték és ma is betöltik a pedagógusok. Valamennyi kollégánk megteremti a lehetőségét annak, hogy a szülői értekezleteken és a szaktanári fogadóórákon kívül is találkozhassanak vele a szülők, ha ezt fontosnak tartják. Szükség esetén rendkívüli szülői értekezletet szerveznek. Jó lenne a félévi konferencián kívül félévenként egyszer összehívni az egy osztályban tanító kollégákat azért, hogy a változásokat, az osztály és az egyes tanulók viselkedését, teljesítményét megismerjük. Ez hozzájárulna ahhoz, hogy az egyes tanulót szaktárgyi órán kívül is megismerhessék a tanító tanárok, másrészt az osztályt alakító tendenciákat is érzékelhetnénk.

Az iskolai nevelés feladata az is, hogy olyan témákat és témaköröket dolgozzunk fel különböző fórumokon, amelyekkel a szaktárgyi órák keretében nem, vagy csak érintőlegesen

találkozik a diák. A kötődés, a hagyományok megismerése és ápolása, a hazafiság, az önismeret, az európaiság és lokálpatriotizmus, a kulturált viselkedés szabályai és az egészséges életmód, illetve nagyon sok más téma, melyek a helyi tanterv osztályfőnöki témakörei között találhatók, mind alkalmasak arra, hogy a tanuló érzelmi fejlődését segítsük, megtanulja kiszűrni az őt érő hatások közül a jókat és értékeseket. Erre lehetőséget nyújtanak az osztályfőnöki órák, a kirándulások, a tanórán kívüli rendezvények, melyekre iskolánk sok lehetőséget biztosít. Ez elengedhetetlen feladata az iskolának, mert a diák ezeken tanulja meg a részvétel és az aktivitás fontosságát, a többiekkel való együttműködés elkerülhetetlenségét, s ezek által szociális kompetenciái fejlődnek, megtanul együttműködni és kompromisszumot kötni, fejlődik önismerete és vállalkozóképessége.

Iskolai nevelésünk új eleme, és a jövő új vezetői feladata lesz a közösségi szolgálatnak a megszervezése. Célja, hogy a diákok megismerjék a másokért végzett munka örömét, önzetlenséget tanuljanak, és ismerjék a másokért érzett felelősséget. Fontos célja, hogy a diákok gazdagodjanak azáltal, hogy másokért tevékenykednek, s érezzék, hogy ez a tevékenység hasznos mindenkinek. Motiváltak legyenek, mert tudniuk kell, hogy segítenek, s ez az érzés örömmel és elégedettséggel töltse el őket. Ne érezzék ezt a tevékenységet megalázónak, kényszernek, ezért fontos a közösségi szolgálat alapos előkészítése. Olyan intézményekkel és szervezetekkel kell együttműködést kialakítanunk, ahol diákjaink biztonságban vannak, nem végeznek veszélyes munkát, nem érheti őket atrocitás, és a végzett munka valóban hasznos, örömet okoz és hozzájárul a tanulók személyiségének fejlődéséhez.

3.4.5. A tehetséggondozás területén tervezett fejlesztési feladatok

A köznevelési törvény kiemelt iskolai feladatként kezeli a tehetséggondozást, a tanárok kötelezettségei közé sorolja, hogy gondoskodjon a gyermek tehetségének kibontakozásáról, és „segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat” (Nkt. 62.§(1)c.).

Kollégáink számára ez nem új feladat, hiszen iskolánkban eddig is kiemelt figyelmet kapott a tehetséggondozás, a tanulmányi versenyekre való felkészítés. Iskolánkban a tehetséggondozás tanórai keretek között és tanórán kívüli foglalkozások keretében zajlik. Évekig a korábbi fenntartó többlet órakeretet biztosított ezekre a foglalkozásokra, de két évvel ezelőtt anyagi okokra hivatkozva a tanórán kívüli foglalkozások finanszírozása

megszűnt. Számos kolléga viszont az anyagi ellentételezés elmaradása ellenére sem hagyta abba a rájuk bízott tehetségek fejlesztését, felkészítését. Szakkörökön, egyéni délutáni foglalkozásokon folytatták a megkezdett munkát, melynek gyümölcsét a korábban bemutatott versenyeredmények igazolják.

Fontosnak tartom, hogy a jövőben a pedagógusok munkaidejének szabályozása során a tehetséggondozó foglalkozások kiemelt szerepet kapjanak. A korábbi fejezetben már említett második és harmadik vonalbeli tehetségek versenyfelkészítésére is lehetőséget kell biztosítani.

Az új köznevelési reformok egyik iránya az egyénre szabott fejlesztésre törekvés, mely nem uniformizált eszközökkel közelít a diákokhoz, hanem az egyéni képességek, motivációk és igények figyelembevételével. Kollégáink között hárman is rendelkeznek szakvizsgával a tehetségfejlesztés területén, akiknek szaktudására és irányítására számítok a jövőben egyéni fejlesztési tervek, tehetségazonosító módszerek és eszközök kidolgozásában, illetve azok elkészítéséhez nyújtott tanácsadásban.

Terveim között szerepel továbbá az is, hogy iskolánk bekapcsolódjon az országos Tehetségpontok hálózatába.

3.4.6. Tanulási nehézséggel küzdő, és sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos feladatok

A Herman Ottó Gimnáziumban kevés a tanulási nehézséggel küzdő és sajátos nevelési igényű tanuló, ám az általános tendenciáknak megfelelően számuk itt is nő.

Iskolánk a létszámtól függetlenül természetesen nagy figyelmet fordít a fejlesztésükre. Egyéni fejlesztéssel, fejlesztő pedagógus segítségével, ha szükséges, pszichológus bevonásával segít a tanulási nehézséget leküzdeni.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a szakértői bizottság javaslatának megfelelően az érintettek számára biztosított legyen a meghosszabbított vizsgaidő, az előírt mentesség, illetve az engedélyezett segédeszközök. Fejlesztésüket az ifjúságvédelmi felelős koordinálja, ellenőrzése igazgatóhelyettesi szinten történik. Oktatásuk integráltan történik.

Feladatok

- Minél hamarabb észlelni a tanulási nehézséget, felvenni a kapcsolatot a szülőkkel és a pedagógiai szakszolgálatokkal.

- Az intézmények és hatáskörök átalakulása közepette megtalálni a legrövidebb és leggyorsabb utat a segítséghez.
- Mihamarabb megszervezni a segítés, fejlesztés érdemi részét, órát és szakembert biztosítani a diák számára, ezáltal sikerélményhez juttatni őt.

3.5. Kommunikációval/kapcsolattartással kapcsolatos célok

3.5.1. Nevelőtestülettel

- A közösséghez tartozás érzését erősíteni a mindennapi kommunikációval.
- A döntés előkészítésben kikérni a kollégák véleményét, a napi feladatok kapcsán hatékonyabban kommunikálni, a problémákat gyorsabban felismerni és kezelni a munkaközösség-vezetők bevonásával.

3.5.2. Szülőkkel

- Megtartani az eddig bevált kommunikációs fórumokat, a fogadóórák, szülői értekezletek rendszerét, a szülői választmány ülésein keresztüli kommunikációt, a pályaválasztási szülői értekezletet.
- Az iskolát érintő döntésekről, változásokról közvetlen vezetői párbeszéd a szülőkkel. (szülői értekezletek előtt igazgatói tájékoztató/megbeszélés)
- Erősíteni az e-kommunikáció hatékonyságát az e-napló üzenő funkcióját széleskörűen naprakészen használni.
- A honlap adta lehetőségeket jobban kihasználni információátadásra és információcserére.

3.5.3. Diákokkal

- A tanév során iskolagyűlések, hirdetések formájában igazgatói tájékoztatást adni a tanulókat és az iskolát érintő kérdésekről, fontosabb eredményekről.
- Felélesztени a diákfórumok hagyományait, kommunikációs formáit, hiszen a demokráciában felnövő nemzedékek számára fontos, hogy ki tudjanak állni magukért, véleményüket szabatos és a szituációnak megfelelő formában tudják elmondani, kulturáltan tudjanak érvelni, vitázni és tűrni az ellenérveket.
- A diákönkormányzat működését meg kell újítani. Kérni fogom ezért a diákönkormányzat szervezeti szabályzatának áttekintését, aktualizálását. Közösen

fogjuk keresni azokat a területeket, ahol a diákbizottság, illetve az egyes diákok segíteni tudják az iskola tartalmasabb vagy hatékonyabb (beleértve a költséghatékonyságot is) működését. A diákbizottság saját programjainak szervezését segíteni szándékozom mind a tárgyi, mind a személyi feltételek biztosításával.

- Meg kívánom erősíteni a diákönkormányzatot segítő pedagógus szerepét az iskolai élet szervezésében, a diákokat érintő döntések meghozatalában. Rendszeresen egyeztetni szeretnék a diákbizottság tagjaival, hogy az iskolai döntések nagyobb támogatottságot élvezzenek.

3.5.4. Nyilvánossággal

- A Herman Ottó Gimnáziumban folyó magas színvonalú munkát jobban meg kell ismertetni városunk nyilvánosságával. Ehhez az út a diákjaink „iskola imázs" tevékenységén, a szülők jó véleményének dokumentálásán túl a legkülönbözőbb sajtóorgánumokban való rendszeres megjelenéseken át vezet.
- Elengedhetetlennek tartom az iskola honlap megjelenésének színvonalasabbá, tartalmasabbá tételét, aktualizálását és naprakész frissítését.

3.5.5. Hermanosok Közössége

Szükségesnek vélem a Hermanhoz tartozás érzését erősíteni, mind a jelenlegi, mind a régi diákokban, szülőkben és kollégákban. „Légy büszke arra, ami voltál" - írja Herman Ottó, s ebben a jelenlegi értékválságos világban még fontosabb a valahová tartozás érzését megélni, felfedezni és felfedeztetni, és jogos büszkeséggel tekinteni az elért eredményekre. A magyar pedagógia fellegvárainak tekinthető nagy múltú iskolák ezt az érzést évszázadok óta ápolják diákjaikban. Nekünk, a most 56 éves iskolánk jelenlegi és jövőbeli vezetőinek az is a feladatunk, hogy érzésben, hovatartozásban utolérjük az évszázados iskolákat. Ebben segítségünkre lehet a modern technika, a közösségi oldalak, felkutathatjuk a régi hermanosokat, felvehetjük a kapcsolatot a valamikori szülőkkel, összeszerveződő közösségként kapcsolatot tarthatunk egymással.

Az első lépés a különböző információs csatornákon való kapcsolatfelvétel, de tervezem, hogy a megkeressük a lehetőségét egy bejegyzett jogi személyiség létrehozásának, hogy a tagok támogathassák ezt a közösséget.

Ezzel meg kívánom erősíteni a gyökereket, a múltat, hogy a jelenlegi generáció szárnyalhasson.

3.6. Intézményi ellenőrzéssel kapcsolatos tervek

A belső ellenőrzés a vezetés egyik legkényesebb, legnehezebb feladata volt a korábbi években. Az iskola fenntartásának és működtetésének szétválásával valószínűleg ez a terület szűkebb, áttekinthetőbb lesz, hiszen az épület fenntartásához kapcsolódó feladatok és a hozzájuk kapcsolódó ellenőrzési feladatok jogilag kikerülnek a vezetés hatásköréből. Természetesen a fenntartó segítése érdekében ezen a területen is kell ellenőrzéseket végezni, de jogkör hiányában ezeket nem kell az éves programban tervezni.

Mindezek alapján az iskola vezetőinek elsődlegesen az oktatási-nevelési folyamathoz kapcsolódóan kell ellenőrzéseket tervezni:

- belső szabályok megfelelése a változó jogszabályi előírásoknak
- helyi tanterv, vizsgakövetelmények megfelelése a törvényi előírásoknak
- a felvételi eljárás szabályos lebonyolítása
- pedagógusok munkája (tanmenet, haladási ütem, tanulók értékelése, nevelési feladatok ellátása, ügyeleti tevékenység ellátása, az éves munkamegosztásban kiosztott feladatok elvégzése, munkarend betartása)
- tanulók tevékenysége (házirend betartása)
- pedagógusok alkalmazásával, továbbképzésével kapcsolatos törvényi előírások megvalósulása
- a házi pénztár működése
- egyéb eseti ellenőrzések.

A belső ellenőrzést a munkaközösség-vezetőkkel és az igazgatóhelyettesekkel munkamegosztásban tervezem megvalósítani, hogy a tantestület minél több tagja legyen érdekelt az iskola szabályszerű működésében. Célom, hogy az ellenőrzés beépüljön az iskolai folyamatokba, hogy a nem megfelelő működés minél hamarabb korrigálható legyen, ezáltal harmonikusak, békések legyenek az iskolai kapcsolatok.

3.7. Gazdálkodással kapcsolatos célok és feladatok

A fenntartói és működtetői feladatok szétválasztásával az iskolai gazdálkodás a nyomtatványok, alapvető eszközök beszerzésére, a programok, versenyek lebonyolítására szűkült. Ezek költségeit a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ finanszírozza. A pedagógiai programunk tartalmazza a program megvalósításához szükséges, a fenntartóra háruló költségeket, az éves munkaterv pedig ezek pontos összegét és a kifizetések időbeli ütemezését. Számunkra örvendetes tény, hogy iskolánkban a tehetséggondozással, versenyeztetéssel, a tanulói eredmények jutalmazásával kapcsolatos költségek az átlagosnál jóval magasabbak. Bízom benne, hogy ezt a tényt a fedezetet biztosító fenntartó is pozitívumként kezeli, és sikerül megtalálni azt a mértéket, mely nem pazarló, de a minőségi munkára ösztönöz.

A gazdálkodási feladatok zökkenőmentes megvalósítása érdekében korlátozott forgalmú házipénztárt kezel az iskola. A pénztár az érvényes utasítások szerint csak olyan kifizetéseket végez, melyek valamely okból átutalással nem valósíthatók meg. Fontos lenne, hogy az ígéretek szerint 2013 szeptemberétől alkalmazható pénzügyeket kezelő személyzet megfelelő képesítésű legyen. A pénztár ellenőrzését igazgatóhelyettesi hatáskörnek tervezem, hiszen az igazgató eleve részt vesz a pénztári kifizetésekkel kapcsolatos tervezésben és döntésekben.

Egyik kiemelt vezetői feladat lesz a következő években, hogy a jogalkotói szándék segítése mellett a lehető legjobb feltételek között működhessen az iskola. Remélhetőleg az új tanévre minden lényeges kérdésben megszületik a megállapodás, és egyértelművé válik, hogy az egyes folyamatok, költségek hová tartoznak, miben és milyen mértékben lehet számítani a fenntartó támogatására.

3.7.1. A minőségi munka elismerése

Iskolánk eddig is törekedett arra, hogy a kiemelkedő minőségi munkát, az országos versenyeredményeket elérő felkészítő tanárok munkáját anyagilag is elismerje, melynek fedezetét az oktatási kormányzat által biztosított minőségi bérpótlék teremtette meg. A pedagógus életpályamodell bevezetése anyagiakban is mérhető megbecsülést jelent majd, viszont aggályosnak tartanám az éves szinten történő minőségi munka elismerésére fordítható pénzösszeg teljes megszüntetését. Célom, hogy a minőségi bérpótlék esetleges

megszűnése esetén megteremtsük a rendszeres éves szintű elismerés lehetőségét más források felkutatásával.

3.7.2. Tárgyi erőforrással kapcsolatos teendők

Az épület mindennapi karbantartását ez év elejétől a Miskolci Közintézmény-működtető Központ végzi. Jelenleg még gyenge hatékonysággal működik, ami részben a szerény költségvetési lehetőségeknek, másrészt a rendszer kialakításával járó nehézségeknek tudható be, de a Központ hatékony működése nélkül lehetetlen a megfelelő állapot fenntartása. Az iskola a nevelési tevékenységének lehetőségeit, továbbá a Nemzeti köznevelési törvény által előírt közösségi szolgálat lehetőségét felhasználva fogja segíteni az állagmegóvási folyamatot.

Vannak olyan karbantartási feladatok is, amit az éves költségvetés terhére eleve nem lehet megvalósítani. Ilyen a fűtésrendszer korszerűsítése, az ablakok cseréje, a tornacsarnok szellőző rendszerének, világításának korszerűsítése, a sportburkolat újra esedékes felújítása, a főépület árkádoszlopainak javítása.

Bízom benne, hogy a Miskolci Közintézmény-működtető Központ a következő években tervei között fogja szerepeltetni a felsorolt problémák orvoslását. Mi azzal tudjuk segíteni ezt a folyamatot, hogy az iskolai programokkal igazodunk a bérbeadási lehetőségekhez, így iskolánk létesítménye több millió forint bevételt tud termelni a fenntartás segítéséhez.

3.7.3. Az iskolát támogató alapítványok

Gimnáziumunk oktatási-nevelési tevékenységét két alapítvány segíti.

A Herman Ifjúságáért Alapítvány támogatja

- az oktatási feltételek javítását, bővítését
- tanulmányutakon, versenyeken, konferenciákon való részvételt
- tehetséges, de hátrányos helyzetű diákok tanulmányait
- a kiemelkedő eredményt elérő tanulók díjazását
- a gimnázium oktatási, művelődési, sport és művészeti rendezvényeit.

A Herman Ottó Gimnázium az Egészséges Ifjúságért Alapítvány támogatja

- a szabadidős és szakosztályi sporttevékenységet
- a sporttáborokat

- a tehetséggondozást
- az öntevékeny diákköröket
- az oktatási, kulturális és sportrendezvényeket
- a nyelvi tanulmányutakat.

Alapítványaink szülői és céges támogatásokból, de leginkább a személyi jövedelemadó 1%-ából gazdálkodnak. Az iskola minden évben tájékoztatja a szülőket az alapítvány előző éves tevékenységéről, és kéri a programok támogatását. Az elmúlt években kis mértékben, de folyamatosan csökkentek az alapítványaink bevételei, ami elsősorban az ország gazdasági helyzetére vezethető vissza, másodsorban pedig a személyi jövedelemadó mértékének csökkenésére. Vezetői feladatomnak tekintem, hogy a szülők még jobban ismerjék az iskola és az alapítványok gazdálkodását, és minden szülő, ha egyetért a célkitűzésekkel, akárcsak jelképesen, de támogassa a diákok és diákközösségek szakmai és szabadidős programjait.

3.8. Informatikai fejlesztéssel kapcsolatos tervek

A következő tanévre az informatika termek számítógép állománya megújul, hiszen sajtóhírek alapján a TIOP1.1.1 pályázat beszállítói szerződései aláírásra kerültek. A géppark kicserélésén túl a szaktantermek korszerűsítésének lehetőségeit is át kellene tekinteni: tanulói padok elhelyezése, világítás, árnyékolás technika, szellőztetés fejlesztése.

Terveim között szerepel, több tanterem informatikai eszközökkel történő felszerelése (interaktív tábla, projektor), mert úgy gondolom, hogy az információ átadása hatékonyabb, és a tanulók motiváltsága is fokozható ezeknek a korszerű eszközöknek a használatával.

Fontos lenne, hogy munkaközösségi szinten kerüljön kidolgozásra ezen eszközök hatékony alkalmazása: közös óratervek, feladatbankok, szimulációk, elektronikus tananyagok, videók, filmek, képanyagok készítése, összegyűjtése, rendszerezése.

Ezen kiegészítő tananyagok, segédanyagok, házi feladatok közzétételét diákjaink és tanáraink számára biztosíthatná egy Moodle rendszer kiépítése, mely környezettudatosság és költségtakarékosság szempontjából is hasznos lenne.

Az interaktív táblák hatékony használatához további szoftverek beszerzése is fontos lehet.

Az egyre bővülő informatikai eszközkészlet megkívánja, hogy a tantestület tagjainak informatikai és digitális módszertani ismeretei bővüljenek, melyek érdekében továbbképzések szükségesek.

A kommunikáció fejlesztése érdekében fontosnak tartom, hogy minden tanár hivatalos iskolai e-mail címmel rendelkezzen. Ezen a hivatalos csatornán keresztül történne az iskolával kapcsolatos kommunikáció (szülőkkel, tanulókkal, kollégákkal egyéb partnerekkel). Ezeket a címeket az iskolai honlapon keresztül is közzétennénk.

Az iskola jelenlegi honlapja tartalmilag megfelelő, de megjelenésében már korszerűtlen, ezért a honlapon az információk közzététele nehézkes, formájuk nem egységes és a publikálók köre nagyon szűk. Annak érdekében, hogy az információk egységes formában, rendezett, jól áttekinthető struktúrában, a mai kor követelményeinek megfelelő esztétikai formában jelenjenek meg, szükségesnek tartom egy biztonságos CMS rendszerű honlap kifejlesztését. Ez lehetővé tenné az egységes, színvonalas tartalomszolgáltatást, és jogosultsági rendszert biztosítana a felhasználók számára, mely lehetővé tenné, hogy a közzétett információk csak a meghatározott célcsoportok számára legyenek elérhetőek.

Az adminisztráció modernizációja és hatékonysága érdekében meg fogom vizsgálni annak a lehetőségét, hogyan lehetne informatikai eszközöket alkalmazni minél szélesebb körben: bizonyítvány, beírási napló, törzslap számítógéppel való kitöltése és nyomtatása.

4. Összegzés

„Ember a történet urává magát nem teheti. Fontold meg jól, mit kezdesz; válaszd meg az eszközeket okosságod szerént; munkálj fáradatlanul; s ha mindent, amit erőd s körülményed enged, megtettél: nem vádolhatod magadat, bár a kimenetel óhajtásodnak meg nem felel is. … Kit a sors meghívott, annak tiszta látást is ád, a kellő utat s eszközt meglelni." – írja Kölcsey Ferenc Parainesis Kölcsey Kálmánhoz című művében.

Ennek szellemében indulok el az intézményvezetői pályázatom megmérettetésére.

A pályázati feltételeknek megfelelek:

- egyetemi szintű matematikus és középiskolai matematika tanári diplomával,
- 10 év közoktatásban, előtte 10 év alapítványi oktatásban szerzett szakmai tapasztalattal,
- közoktatási vezető pedagógus szakvizsgával rendelkezem,
- büntetlen előéletű vagyok,

ugyanakkor tisztában vagyok azzal, hogy a feladat nagy, és vezetőtársaim, kollégáim támogatása és segítsége nélkül lehetetlen vállalkozás lenne. Éppen ezért köszönöm bátorításukat és kérem vezetői pályázatomhoz támogatásukat, hogy közösen, csapatmunkával megtartsuk, sőt emeljük a Herman Ottó Gimnázium eredményeit és országos hírnevét.

5. Mellékletek

1.1. Szakmai önéletrajz

1.2. Az iskolai végzettség és szakvizsga meglétét igazoló okmányok másolatai

1.3. Hatósági bizonyítvány a büntetlen élet igazolására

1.4. Szakmai gyakorlatot igazoló dokumentum

1.5. Pályázatkezelési nyilatkozat

1.6. Adatkezelési nyilatkozat